

VATRA NOASTRĂ ROMÂNEASCĂ

ANUL XIV • NR. 10 (31) • SERIE NOUĂ • APRILIE-IUNIE 2013

PERIODIC AL FILIALEI JUDEȚENE BOTOȘANI A UNIUNII VATRA ROMÂNEASCĂ

1 APRILIE – ZIUA NAȚIONALĂ a VICTIMELOR DEPORTĂRILOR

Ziua Națională de Cinstire a Victimelor Masacrelor, Deportărilor, Foametei și Represiunilor Sovietice din Bucovina de Nord, Ținutul Herței și Basarabia.
Comemorarea masacrului de la FÂNTÂNA ALBĂ

9 MAI – ZIUA INDEPENDENȚEI DE STAT A ROMÂNIEI

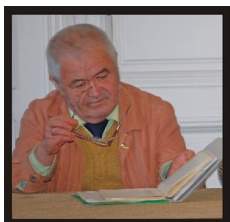
Aniversarea Proclămării la 9 mai 1877 a Independenței de Stat a României

15 IUNIE – ZIUA COMEMORĂRII EMINESCIENE

Comemorarea stingerii din viață la 15 iunie 1889 a poetului Mihai Eminescu

28 IUNIE – ZIUA DE LUPTĂ ÎMPOTRIVA CONSECINȚELOR TRATATULUI MOLOTOV-RIBBENTROP

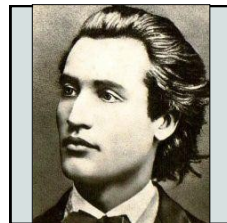
Comemorarea răpirii la 28 iunie 1940 a Basarabiei, Bucovinei de Nord și Herței

IONEL BEJENARU

S-a stins din viață unul din liderii botoșăneni ai mișcării postdecembriste pentru unitate națională și reîntregirea țării, născută sub numele: Uniunea Vatra Românească.

Continuare pag. 2

ACTUALITATEA LUI EMINESCU Mihai Eminescu despre Basarabia

Acum 135 ani, Eminescu scria: „Rusia nu se mulțumește de a fi luat o parte mare și frumoasă din vatra Moldovei

Continuare pag. 8

COMEMORAREA CELOR CĂTORVA MII DE ROMÂNI MASACRAȚI DE SOVIETICI ÎN 1941 LA FÂNTÂNA ALBĂ

Continuare pag. 3

DR. NAPOLEON SĂVESCU EMINESCU UN ISTORIC ?

Eminescu îmbrățișează cu dragoste trecutul strămoșesc, evocă figurile mărețe ale neamului,

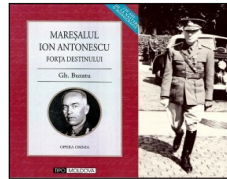
Continuare pag. 8

9 MAI - ZIUA INDEPENDENȚEI DE STAT A ROMÂNIEI

În ziua de 9 mai 2013 se împlinesc 136 de ani de când România și-a câștigat independența.

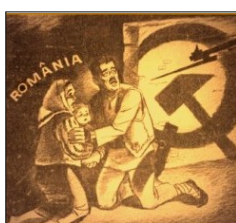
Continuare pag. 6

22 iunie 1941 – Ziua începerii Războiului Dezrobitor

Prof. Univ. Dr. Gheorghe Buzatu*):
Antonescu altfel

Continuare pag. 11

9 MAI 1945 ? ÎN ROMÂNIA NIMIC DE SĂRBĂTORIT !

Scriu aceste rânduri sub impresia filmului atât de cutremurător a lui Andrzej Wajda – Pădurea Katyn – despre masacrarea prizonierilor polonezi de către sovietici...

Continuare pag. 7

LEGE CADRU PRIVIND STATUTUL CETĂȚENILOR REPUBLICII MOLDOVA PE TERITORIUL ROMÂNIEI

Continuare pag. 17

IONEL BEJENARU

S-a stins din viață unul din liderii botoșăneni ai mișcării postdecembriste pentru unitate națională și reîntregirea țării, născută sub numele: Uniunea Vatra Românească...

A plecat dintre noi profesorul IONEL BEJENARU...

Membru fondator al Filialei Botoșani a Uniunii Vatra Românească, istoricul-muzeograf și omul de cultură Ionel Bejenaru a fost primul președinte al filialei botoșănene a acestei organizații. Militant acerb în sfera principiilor ce susțin naționalismul luminat și patriotismul românesc, istoricul Ionel Bejenaru s-a remarcat, încă înainte de momentul '89, printr-o activitate publicistică și de promovare a culturii istorice în spațiul botoșănean.

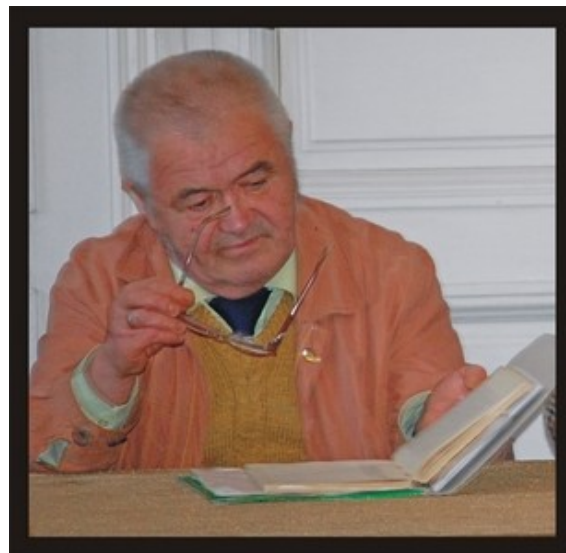
Aș reaminti câteva momente, care-mi apar, acum, prin cețurile timpului...

Era la 1 Decembrie 1988 - deci, cu un an înainte de acel decembrie ce avea să marcheze istoria - când profesorul Ionel Bejenaru a susținut comunicarea referitoare la Unirea Basarabiei cu România, în cadrul unui simpozion dedicat Marii Uniri de la 1918 - manifestare desfășurată la Casa de Cultură a Sindicatelor, în prezența a sute de participanți. La acea manifestare, au fost auzite poeziile eminesciene „Doină” și „La arme”, în recitări înregistrate ale unor actori botoșăneni... Și era, abia, 1 Decembrie 1988.

La 6 mai 1990, Ionel Bejenaru a fost unul din organizatorii „Podului de flori” de la Prut. Documentele de arhivă - imagini și articole de presă - stau mărturie, pentru istorie.

Întâlnirea cu frații basarabeni avea să fie continuată, apoi, la ei acasă, în august 1990, la Marea Adunare Națională a românilor basarabeni. Din nou, documentele de arhivă stau mărturie că, la acea adunare, Ionel Bejenaru a fost unul din purtătorii imensei pancarte cu inscripția: „Județul Botoșani - Uniunea Vatra Românească”, ca, altădată, unioniștii de la Alba Iulia. Cu acea pancartă s-a defilat pe bulevardul din centrul Chișinăului, arteră ce poartă, acum, numele de „Ștefan cel Mare și Sfânt”.

Activitatea prodigioasă a omului de cultură Ionel Bejenaru s-a manifestat continuu și pregnant în sfera publicisticii, dar și prin numeroase apariții editoriale, cât și prin contactul direct cu publicul, cu tineretul studios, în

cadrul numeroaselor manifestări culturale la care a participat. Până în ultimul moment, Ionel Bejenaru - un adevărat enciclopedist al științei istorice - a împărtășit publicului botoșănean, receptiv la istorie și cultură, numeroase detalii analitice privind istoria acestor meleaguri, cât și istoria românilor, în general.

Îl revăd, în amurgul zilei de 24 ianuarie 2013, vorbind despre Unirea de la 1859, lângă statuia botoșăneană a domnitorului A.I.Cuza, în fața unui grup inimos de tineri din Platforma Civică „Acțiunea 2012”... Îl revăd - ca de atâtea alte zeci de ori - în prezidiul manifestării recente de la Muzeul Județean Botoșani, dedicată zilei de 27 martie 1918, la 95 de ani de la Unirea Basarabiei cu România...

Colectivul redacțional al periodicului „Vatra Noastră Românească” îl avea în frunte pe distinsul om de cultură, Ionel Bejenaru...

Timpul nu a mai avut răbdare și a întrerupt, fulgerător, curgerea luminoasă a acestui destin de militant pentru propovăduirea Istoriei Neamului, a marilor ei împliniri și a marilor ei aspirații...

Dar dacă „vita nostra brevis est”, nouă nu ne rămâne decât să luptăm, în continuare, pentru păstrarea în conștiința generațiilor ce vin a idealurilor iubirii de neam și de țară, de istorie și cultură, pe care Ionel Bejenaru le-a cultivat, cu atâta dăruire și perseverență, în cursul întregii sale vieți...

Fie-i ușoară țărâna Patriei!

Paul Mircea Iordache

Pe străzile Chișinăului, delegația botoșăneană la Marea Adunare Națională a basarabenilor, 31 august 1990. Ionel Bejenaru susține stânga pancartei ce poartă inscripția: „Județul Botoșani - Uniunea Vatra Românească”;

La aceeași manifestare, Ionel Bejenaru, în centrul imaginii.

IONEL BEJENARU – UN PRIETEN AL ARMENILOR

În după amiaza zilei de 7 mai ne-a părăsit istoricul, muzeograful și publicistul botoșănean Ionel Bejenaru. Încă nu împlinise 65 de ani și era în plină putere de creație.

Șef al Secției de Memorialistică din cadrul Muzeului Județean o perioadă de aproape trei decenii, Ionel Bejenaru era un bun cunoscător al etniilor conlocuitoare din Botoșani. A scris multe articole despre acestea, cel mai preocupat fiind de istoria armenilor, etnie dominantă la începuturile târgului Botoșani și care a marcat puternic cultura și bunăstarea orașului. A publicat în *ANI* și în *Nor Ghiank*, prilej cu care l-a cunoscut pe redactorul șef Mihai Stepan Cazazian. A fost o lungă perioadă de timp corespondent permanent al revistei *Ararat*, în biblioteca lui avea peste o sută de numere ale publicației.

Am colaborat cu Ionel Bejenaru la realizarea unui album de referință despre orașul Botoșani, apărut în urmă cu mai bine de un deceniu. A așezat armenii la locul lor, de primă etnie stabilită în acest loc și cu prima biserică din piatră construită în oraș. Împreună cu artistul fotograf Dușa Ozolin, a ales cu multă grijă fiecare dintre monumentele din cimitirul armean Eternitatea care urmau să apară în carte. Ne împrietenisem cu ani în urmă, discutând despre istoria orașului și armenii care au trăit aici.

Ionel Bejenaru mi-a oferit informații inedite despre școala armeană din Botoșani, documente pe care le adunase într-o viață de muzeograf și cercetător de arhive. Foarte interesant, făcuse o radiografie a ocupațiilor și stării materiale a armenilor din Botoșani după datele dintr-un catalog școlar, în continuarea unor considerații făcute de V.A. Urechia. Articolul lui Ionel Bejenaru, *Deschizând un vechi catalog al Școlărilor armeni din Botoșani*, publicat în revista *Nor Ghiank*, a fost preluat de mine în cartea despre școala armeană botoșăneană.

În anul 1994 publica în revista *ANI* un studiu *Armenii botoșăneni și rolul lor în dezvoltarea economică a Moldovei*. Era un susținător al teoriei că armenii din Botoșani au fost de la începuturi un factor de influență a întregii Moldove iar bunăstarea lor era remarcabilă pentru acele timpuri dinainte de înființarea Principatului.

Am discutat împreună în urmă cu câteva zile despre bustul din bronz al Elenei (Rusela) Pillat. Rusela a fost una dintre femeile remarcabile ale Botoșanilor, fiica primarului armean Luță Ciolac. A murit în anul 1891. Bustul, făcut la

Milano și semnat C. Villa – autor și al bustului unui alt armean botoșănean, Cristea Karakaș, înmormântat la Iași – era o adevărată operă de artă. Din nefericire, în luna martie statuia a fost furată din cimitirul Eternitatea. Autoritățile nu au descoperit autorii. Ionel Bejenaru s-a bucurat mult că acel bust fusese fotografiat de mine și apăruse în cartea *Cimitirele armenie din Botoșani*. Nu mai credea că bustul, unul dintre cele mai reprezentative din cimitirele orașului, mai putea fi recuperat. Dar îmi spunea că, în situația în care bustul ajunge undeva, cartea ar oferi șansa ca acesta să fie regăsit.

Ne întâlneam în ultimul timp la *Cârciuma lui Pânzaru*, un vechi prieten al publicistului. Aveam promisiunea lui că mă va ajuta în identificarea unei pisanii a bisericii armenie *Sfânta Maria*, se pare aflată la București și despre care pomenise și revista *Flacăra* a lui Adrian Păunescu. Tot el urma să mai caute, între miile de adnotări strânse într-o viață, informații despre un incunabul, *Evanghelia de la Caffa*, scrisă în 1354, și aflată mai multe secole în biserica armeană *Sfânta Maria* din Botoșani.

Fără Ionel Bejenaru căutarea acestor documente va fi mult mai grea.

Simion Florin Egner

Ionel Bejenaru, alături de Paul-Mircea Iordache, dăruind Tricolorul, unui primar basarabean, pe malul stâng al Prutului, 6 mai 1990;

Întâlnire cu frații basarabeni, în lunca Prutului, „Podul de Flori”, 6 mai 1990;

Comemorarea celor câtorva mii de români masacrați de sovietici în 1941 la Fântâna Albă

EROISMUL NEPORUNCIT ȘI UITAREA

*Nu numai că eroismul nu se poate porunci,
dar e cu neputință să-l răsplătești,
spunea pe vremuri Nicolae Iorga.*

Celor peste 3000 de români omorâți mișelește de către sovietici pe 1 aprilie, 1941, în poiana de la Varnița, în nordul Bucovinei, aproape de punctul numit la Fântâna Albă, eroismul nu le-a fost poruncit decât, poate, de un destin nedrept. Au încercat să meargă spre ai lor, să fugă din calea ciumei roșii, având în suflet durerea dez-pământenirii din locurile în care s-au născut și unde și-au trăit părți din viețile lor.

Răsplata acestui martiraj, dincolo de imposibilitatea aplicării unei măsuri de cuantificare, a lipsit cu desăvârșire. Ba mai mult. Memoria le-a fost acoperită zeci de ani cu varul nestins al minciunii, al negării, al uitării, al ignorării și al ignoranței, deopotrivă. Involuntară în cazul unora, impusă în cazul altora.

Nici măcar după destrămarea "Imperiului Răului" nu s-au făcut prea multe pentru a aduce în prim plan această frântură dramatică din istoria noastră. Abia în 2011, Parlamentul României a decis ca ziua de **1 aprilie** să fie declarată *Ziua națională în memoria românilor victime ale masacrului de la Fântâna Albă și din alte zone ale deportărilor, foametei și alte forme de represiune organizate de sistemul totalitar sovietic în Ținutul Herța, nordul Bucovinei, și întreaga Basarabie.*

Dincolo de vorbe însă, statul român nu a știut și nu știe încă să facă mare lucru. Ceea ce s-a reușit în ultimii ani s-a datorat implicării unor oameni pentru care istoria, neamul și demnitatea națională mai reprezintă repere de existență.

MASACRUL

Pe 1 aprilie 1941, trupele sovietice au executat fără milă un număr de aproximativ 3.000 de civili români, locuitori de pe Valea Siretului, care încercau să se retragă din Bucovina de Nord, anexată de ruși, în teritoriile noastre rămase neocupate. Pe 28 iunie 1940, ca urmare a unui ultimatum adresat României de către Uniunea Sovietică, administrația civilă și militară a țării noastre a fost obligată să se retragă din Basarabia și din partea nordică a Bucovinei. Imediat, în haosul creat, sute de familii românești au încercat să treacă în partea Bucovinei ce nu fusese anexată de sovietici, dar s-au lovit de refuzul noii autorități de la Moscova, care a dat ordin ca oricine se apropie de granița proaspăt trasată să fie executat fără somație. Așa se face că, în noiembrie 1940, 40 de familii din Suceveni, alte câteva sute din Ostrița, Horecea, Șirăuți, Cotul Ostriței sau Buda au fost surprinse și decimate cu rafale de mitralieră de către soldații sovietici, supraviețuitorii și familiile acestora fiind ulterior deportați în Siberia. Dar crimele sovieticilor nu s-au oprit aici. În primăvara lui 1941, serviciile secrete ruse au propagat în rândul populației române din Bucovina de Nord zvonul că, pentru o scurtă perioadă de timp, trecerea graniței în România este un lucru acceptat de autorități. Încercători, românii, care abia așteptau să se afle pe teritoriul neocupat al țării noastre, s-au constituit într-un grup masiv, de peste 3000 de persoane, și - pe 1 aprilie 1941 - s-au îndreptat spre noua graniță sovieto-română. Oamenii erau de loc de pe Valea Siretului, din satele Bănila

Moldovenească, Dăvideni, Trestiana, Iordănești, Pătrăuții de Sus, Pătrăuții de Jos, Cupca, Corcești, Suceveni, iar pentru a dovedi caracterul pașnic al demersului lor, au arborat în fruntea coloanei un steag alb, icoane și cruci de brad.

La 3 kilometri de graniță, în locul numit Poiana Varnița, grănicerii sovietici au somat coloana să stea în loc, dar grupul de români a ignorat ordinul și a mers mai departe, moment în care s-a declanșat iadul: sovieticii - echipați cu mitraliere performante - au început să tragă în plin, secerând laolaltă copii, femeii și bătrâni. Rușii nu s-au limitat la atât. Echipaje de cavalerie au ieșit din pădure și au plecat în urmărirea supraviețuitorilor, omorându-i cu sabia. În bestialitatea lor, sovieticii au agățat de coada cailor pe cei care încă mai respirau și i-au târât, în chiote războinice, până la cele 5 gropi comune săpate din vreme, la liziera pădurii. "În acele gropi, pământul s-a mișcat apoi două zile, până ce toți românii aruncați acolo și-au dat și ultima suflare", povestesc în cărțile document dedicate acestui genocid foarte puținii supraviețuitori, deportați și ei în Siberia.

Strigător la cer, autoritățile de la Moscova au trecut în anonim genocidul, declarând că a fost vorba doar de un incident minor, în care "un grup de 20 de persoane a încercat să treacă fraudulos granița". Totuși, mărturiile istoricilor și ale supraviețuitorilor spun clar, răspicat și negru pe alb că, pe 1 aprilie 1941, în locul numit **Fântâna Albă**, 3.000 de români au fost executați mișelește de sovietici doar pentru "vina" de a-și dori întoarcerea acasă.

Pentru a cinști memoria celor dispăruți în acest tragic eveniment, în fața Mănăstirii Putna a fost ridicată a troiță-monument, piedică în calea uitării și reper pentru eternitate a sacrificiului făcut de 3000 de români nevinovați. Aceasta este tragedia de la Fântâna Albă, cum, oarecum impropriu îi spun unii, Katyn-ul românesc - acestei tragedii adugându-i-se masacrul de la Lunca, pe Prut, și din alte locuri din teritoriile ocupate de hidra bolșevică la 28 iunie 1940.

COMEMORAREA

1 aprilie 2013... Am ajuns la locul cu pricina... Un peisaj extrem de reprezentativ pentru una din cele mai mari tragedii ale neamului românesc - zăpadă și orizont înălțător vs. noroi și bălți cu frânturi de gheață: inocența martirilor vs. cruzimea călăilor...

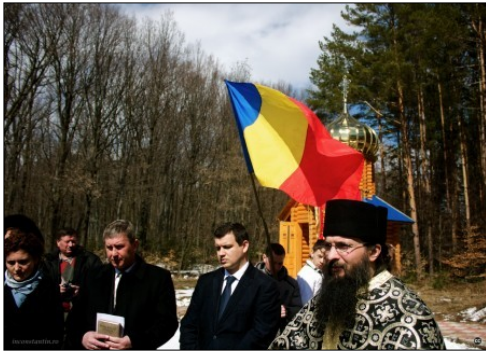
În plus, m-am bucurat să văd copii la Fântâna Albă: memoria nevinovaților executați acolo, prin ei o să trăiască.

După parastas, am umplut locul cu stropi de aghiazmă și dangăt de clopot, am ținut discursuri, am depus coroane și flori, am împărțit pomeni, am făcut poze și am încercat să

lăsăm cât mai mult românism în aer... Nici nu se putea altfel...

PARASTAS LA PUTNA

Pe înserat, ajunși la mănăstirea Putna, a fost oficiat un parastas, întru pomenirea victimelor masacrului, de către starețul mănăstirii, Preacuviosul Părinte Arhimandrit Melchisedec Velnic, lângă troița ridicată în memoria martirilor de la Fântâna Albă.

Revenind la zicerea lui Nicolae Iorga de la început, cred că martirii de la Fântâna Albă merită o răsplată, una singură - cea a neuitării...

Constantin Codreanu - Chișinău

Câte „pete albe” mai sunt pe pagina masacrului de la Fântâna Albă?...

La 1 aprilie 2013, în apropierea satului Fântâna Albă, raionul Hliboca, Ucraina, cu participarea unei delegații raionale, a primarilor localităților și a locuitorilor satelor Camenca, Volcineții Vechi, Băhrinești, Cupca, Suceveni, a avut loc un parastas în memoria celor uciși, fără vină, de grănicerii sovietici, când încercau să treacă granița, la 1 aprilie 1941.

De la Cernăuți au venit președintele Societății pentru Cultura Românească, Vasile Băcu și președintele Societății „Golgota”, a victimelor represiunilor staliniste, Ilie Popescu. De asemenea, au fost prezenți și au luat cuvântul și alți oficiali, printre care, parlamentarul român Eugen Tomac...

Un sobor de preoți, în frunte cu protopopul de Hliboca, părintele protoiereu mitrofor Ioan Gorda, susținut de corul Bisericii din Voloca, au oficiat un Te-Deum, în memoria celor căzuți.

La monument au fost depuse coroane și flori... Cei care au luat cuvântul au povestit despre evenimentele tragice, au numit familiile bucovinenilor uciși și deportați.

Au trecut, deja, 72 de ani... Începând din anul 1991, anual se oficiază pomenirea celor căzuți. La locul masacrului s-a ridicat o capelă, un monument...

În timpul cuvântării, lacrimi în ochi a avut și Ilie Popescu, în vârstă de 74 de ani... De aici, la 1 aprilie 1941, a fost reținut și deportat și tatăl lui, Vasile Grijincu, care, în octombrie 1942, în orașul Sverdlovsk, a fost condamnat la pedeapsa capitală. Din dosarul penal lipsea un singur document: certificatul de deces - cel condamnat murise, de epuizare, până la citirea sentinței, la 14 iulie 1942, cum este menționat în documentele din arhivă. Acasă, soția, celui condamnat și ucis prin epuizare fizică, a rămas cu opt copii. NKVD-ul nu a uitat de ei, nici după război. În anul 1946 au fost deportați la Kazahstan. Ilie, atunci, avea 7 ani.

Mama - își amintește Ilie Popescu - i-a scris o scrisoare lui Stalin și, peste doi ani, le-au dat drumul: „Mergeți unde vreți”. Fiirec, au cerut și câțiva bani, pentru drum, dar răspunsul a fost pe măsura mentalității bolșevicilor staliști: „Spuneți mulțumesc, că nu v-au împușcat ca pe niște dușmani ai poporului și ați rămas în viață”, a relatat Ilie Popescu...

Despre soarta tatălui, el avea să afle, abia, după 45 de ani de la tragedie. Domnul Ilie Popescu a absolvit Universitatea de stat din Cernăuți și tot aici, apoi, a lucrat ca profesor, a dobândit titlul de doctor în științe. În prezent deține funcția de președinte al Societății regionale „Golgota”...

Dar, oare câte „pete albe” mai sunt pe pagina masacrului de la Fântâna Albă?!...

Petre Chirstiuc

9 MAI

ZIUA INDEPENDENȚEI DE STAT A ROMÂNIEI

În ziua de 9 mai 2013 se împlinesc 136 de ani de când România și-a câștigat independența. Atunci, sesiunea extraordinară a Adunării Deputaților a proclamat independența de stat a României.

Cel care a citit Declarația de Independență a României în Adunarea Deputaților a fost Mihail Kogălniceanu - "Suntem independenți, suntem națiune de sine stătătoare".

România a semnat, în data de 4 aprilie 1877, Convenția cu statul rus, în contextul în care în Balcani se prefigura conflictul dintre Imperiul Otoman și Țarist. Mai exact, în calitate de ministru de externe în Guvernul Ion Brătianu (primăvara-vara 1876, și apoi, din nou, din aprilie 1877 până în noiembrie 1878), Kogălniceanu a fost responsabil pentru intrarea României în războiul ruso-turc din 1877-1878 de partea Rusiei, ocazie cu care țara și-a declarat independența. Împreună cu Rosetti și Brătianu, a susținut trecerea trupelor rusești prin țară și, în aprilie 1877, l-a convins pe Carol să accepte alianța cu Rusia, contrar sfatului inițial al Consiliului de Coroană. În această chestiune, el a cerut sfatul Franței care, deși aflată într-o perioadă de frământări politice, era încă una din puterile ce supervizau România. Louis, duce Decazes, ministrul de

externe francez, a refuzat să-i dea un răspuns ferm și a arătat că, dacă România se alătură taberei rusești, puterile nu-i vor mai oferi protecție. Kogălniceanu a luat la cunoștință și și-a exprimat speranța că Franța îi va susține țara în momentul decisiv. Discursul său din 9 mai 1877, din fața Parlamentului, a arătat că Guvernul român consideră că țara a renunțat la suzeranitatea otomană. A doua zi, Parlamentul a votat Declarația de Independență, pe care principele Carol a acceptat-o. În anul care a urmat, Kogălniceanu a depus eforturi pentru a obține recunoașterea independenței de către toate statele europene.

Independența a fost consfințită prin participarea armatei române pe câmpul de luptă din Bulgaria (peste 120.000 de militari), precum și prin jertfa celor peste 10.000 de morți, răniți și dispăruți din timpul războiului, în marile bătălii de la Plevna, Rahova, Vidin și Smârdan. Independența României a fost recunoscută prin Tratatul de pace ruso-turc de la San Stefano.

Colonel rz. Florea Macovei

Nicolae Grigorescu, „Grivița-1877”

Acad. Florin Constantiniu

9 MAI 1945 ? ÎN ROMÂNIA NIMIC DE SĂRBĂTORIT !

Scriu aceste rânduri sub impuspresia filmului atât de cutremurător a lui Andrzej Wajda – Pădurea Katyn – despre masacrarea prizonierilor polonezi de către sovietici, în apropiere de Smolensk. Sunt cărți, filme, emisiuni tv etc. care dau corp unor gânduri sau sentimente aflate într-o stare difuză în conștiință. Lucruri la care te-ai gândit îndelung, capătă dintr-odată o limpezire, un riguros contur ideatic, sub impactul unei stări de moment. Așa ceva s-a întâmplat și cu mine, după ce am văzut la televizor filmul regizorului polonez.

De mult timp, ca istoric îmi dădusem seama că al doilea război mondial continuă să fie văzut prin ochelarii învingătorilor. Am scris și am spus, la diverse dezbateri despre războiul dintre 1939-1945, că suntem prizonierii viziunii biruitorilor, care au depus toate eforturile pentru a se prezenta – reluând formula lui Herodot despre geți – drept „cei mai viteji și cei mai drepti”. Strania alianță dintre cele două mari democrații occidentale – Marea Britanie și SUA – și Uniunea Sovietică, strânsa colaborare dintre Churchill, Roosevelt și Stalin pun sub semnul întrebării atașamentul primilor doi față de principiile Cartei Atlantice, în numele cărora susțineau că duc războiul. Voiau, într-adevăr, Churchill și Roosevelt ca popoarele să fie libere în a-și decide soarta? Cum se împăca o astfel de afirmație cu alianța care-i făcea partenerii unui regim – cel sovietic – la fel de odios ca și cel nazist? Churchill și Roosevelt au sfârșit prin a ceda în fața exigențelor lui Stalin, hotărât să creeze un mare brâu protector al frontierelor sovietice. Acordul de procentaj Churchill-Stalin, din octombrie 1944, a fost o înțelegere care nu se deosebea, în esența ei cinică, de Pactul Molotov-Ribbentrop.

Rămășițele soldaților polonezi masacrați de sovietici la Katyn

Armata Sovietică

Cel de-al doilea război mondial nu a însemnat – așa cum se pretinde – o bătălie între bine și rău, o confruntare între libertate și opresiune, ci competiția dintre două bande de răufăcători. În august 1941, Goebbels scria în jurnalul său personal: „O investigație la ambasadele sovietice din Paris și Berlin a scos la iveală surprinzătoare arme de teroare. Aceste ambasade sovietice sunt, în fapt, refugii de criminali. Este inevitabil. Dacă o bandă de criminali ajunge la putere, ea va folosi mijloace criminale pentru a-și desfășura politica. Este bine că se termină cu bolșevismul, odată pentru totdeauna, prin campania noastră din Est. La urma urmei, pe termen lung, nu era loc pentru noi doi în Europa” (David Irving, Hitler’s War, New York, The Viking Press, 1977, p 210). Liderul nazist, prin formularea sa, exprima, cu sau fără voie, realitatea marelui conflict: lupta între două bande de criminali, una condusă de Hitler, alta de Stalin. Un Stalin, ale cărui crime erau acoperite de cei doi complici ai săi, Churchill și Roosevelt. Nu cred că victoria bandei sovieto-anglo-americeană trebuie celebrată. Pentru țările baltice și cele din Europa de Est ea a adus o robie de peste patru decenii. Este momentul să ne întrebăm: victoria cui o sărbătorim la 9 mai 1945? Personal, cred că nu este nimic de sărbătorit.

SURSA- <http://www.rbnpress.info>

ACTUALITATEA LUI EMINESCU

Mihai Eminescu despre Basarabia

Acum 135 ani, Eminescu scria:

„Rusia nu se mulțumește de a fi luat o parte mare și frumoasă din vatra Moldovei, nu se mulțumește de a fi călcat peste granița firească a pământului românesc, ci voiește să-și ia și sufletele ce se află pe acest pământ și să mistuiască o parte din poporul român. Rusia nu a luat această parte din Moldova pentru ca să-și asigure granițele, ci pentru ca să înainteze cu ele, și nu voiește să înainteze decât spre a putea stăpâni mai multe suflete. Tocmai puși față în față cu viața rusească românii au început a fi cu atât mai vârtos pătrunși de farmecul vieții lor proprii, de bogăția și superioritatea individualității lor naționale; tocmai fiind puși în contact cu rușii, românii erau mândri de românitatea lor. E nobil răsădul din care s-a prăsit acest mic popor românesc, și, deși planta nu e mare, rodul e frumos și îmbelșugat; cele două milioane de români au adunat în curgerea veacurilor mai multe și mai frumoase comori decât nouăzeci de milioane de ruși vor putea să adune cândva.

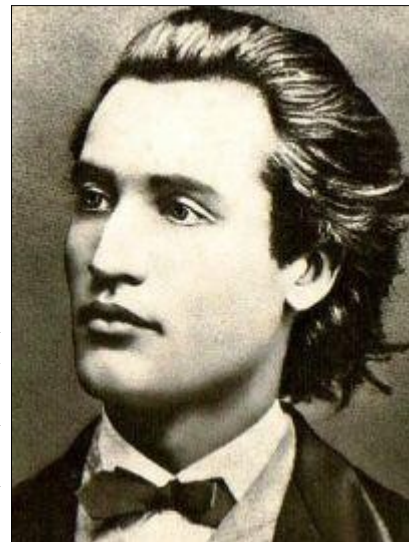
De câte ori rușii se vor pune în atingere cu noi, vor trebui să simtă superioritatea individualității noastre, să fie supărați de acest simțământ și să ne urască mai mult și tot mai mult. Fără îndoială această ură a fost întemeiată pe timpul când între Moldova și așa-numita Basarabia comunicația era liberă. Rușii s-au încredințat că această libertate este primejdioasă numai pentru dânșii și pentru

aceasta au închis granițele ermeticește și au curmat atingerea între românii de peste Prut și restul poporului român.

De atunci și până acum măsurile silnice pentru stăpînirea românismului se iau fără de curmare. Administrația, biserica și școala sunt cu desăvârșire rusești, încât este oprit a cânta în ziua de Paști „Hristos a înviat” în românește.

Nimic în limba românească nu se poate scrie; nimic ce e scris în limba românească, nu poate să treacă granița fără de a da loc la presupusuri și persecuțiuni; ba oamenii de condiție se feresc de a vorbi în casă românește, pentru ca nu cumva o slugă să-i denunțe; într-un cuvânt, orice manifestație de viață românească e oprită, rău privită și chiar pedepsită.

Sute de ani, românii au fost cel puțin indirect stăpâniți de turci: niciodată însă în curgerea veacurilor, turcii nu au pus în discuție limba și naționalitatea română. Oriunde însă românii au căzut sub stăpînirea directă ori indirectă a slavilor, dezvoltarea lor firească s-a curmat prin mijloace silnice.” *Mihai Eminescu - Timpul, iunie 1878.*

Dr. Napoleon Săvescu

Eminescu un istoric ?

Eminescu îmbrățișează cu dragoste trecutul strămoșesc, evocă figurile mărețe ale neamului, împrejurările de viață, se lasă biruit de contemplarea ruinelor rămase mărturie ale trecutului nostru măreț, pe care-l aduce în prezent:

„Mai stă-nrădăcinată-n munți de piatră, // Cu murii de granit, cu turnuri gote, // Cetatea-mi veche Sarmizegetusa?” Dacă în tinerețe, Eminescu e mândru de originea noastră latină, vorbind totodată cu deosebită dragoste de eroicul popor dac, în ultimii ani, 1881, declara că « În România totul trebuie dacizat! ». Poporul dac formează subiectul câtorva opere literare ale lui Eminescu, rămase neterminate. Într-o poezie, numai schițată, el vorbește de glorioasa rezistență și

moarte a lui Decebal și a tovarășilor lui; În alte poezii, neterminate, se vorbește, de asemenea, de eroismul Dacilor; Într-un manuscris se afla planul unui poem, în patru cânturi, intitulat „Decebal”.

În Daci el vede un popor plin de noblețe, de iubire de patrie și de libertate: « Era un popor brav acela, care-a impus tribut Romei. Era un popor nobil acela, a cărui cădere te împle de lacrimi, iar nu de dispreț, și a fi descendentul unui popor de eroi, plin de noblețe, de amor de patrie și libertate, a fi descendentul unui asemenea popor n’ă fost și nu va fi rușine niciodată ». Personal cred azi că a fi Dac nu este o calitate, ci un dat. Nu alegem să fim daci, ci ne naștem daci.

Să nu uităm că, în 1881, Eminescu a declarat că : “În România totul trebuie dacizat”, în perioada în care N. Densușianu începuse să lucreze la volumul “Dacia preistorică”, lucrare în care, alături de arheologia materială, disciplină istorică riguroasă, el va introduce, pentru prima oară, și arheologia spirituală, din mulțimea de mărturii scrise ale antichității greco-latine, asociind probe găsite la mii de ani sau la mii de kilometri distanță. Marele nostru poet, politician și istoric național Mihai Eminescu a înțeles importanța istorică și contribuția inestimabilă a Daciei și a regilor ei în evoluția societății noastre.

Eminescu, alături de poeziile care i-au dat locul de frunte în literatura noastră, a avut o vastă activitate de gânditor, istoric și ziarist.

Mi-am îndreptat atenția asupra întregii lui activități, întrucât are legătură cu ideea națională și l-am studiat pe Eminescu îndrăgostitul de neam și țară, evocatorul trecutului nostru istoric măreț, optimistul care trasează căile pe care

neamul trebuie să tindă spre a deveni un factor de ordine și de civilizație la gurile Dunării, dar și pe criticul neîndurător, care a scos în evidență tarele vieții noastre politice și sociale și a biciuit tot ce i se părea primejdios pentru viața națiunii. Reactualizarea ideologiei lui Eminescu a dat naștere la reacții puternice și azi.

Unii l-au socotit pe Eminescu prea puțin naționalist, alții – prea mult obsedat de ideea națională.

Pe vremea studiilor la Viena i se arunca acuzația de cosmopolit și vândut străinilor, la una din adunările Societății România Jună – chiar și Hașdeu, în articolul său din *Columna* lui Traian (23 august 1871), îl socoate pe Eminescu cosmopolit. Ceea ce-i mai interesant e că după moartea lui, deși era ușor să i se cunoască activitatea politică, istorică și ziaristică, întru apărarea cauzei naționale a Românilor din Ardeal, din Bucovina, din îndepărtata Macedonie, deși la îndemâna oricui era Scrisoarea a III-a ori Doină, lui Eminescu încă i se mai aduce acuzația de-a fi fost prea puțin naționalist.

Mihai Eminescu a fost un istoric de geniu, cu o imensă și cutremurătoare capacitate de a vedea, în profunzime, lumea existentă și fenomene sociale, politice și economice ale vremii sale. M-am întrebat de ce oare el, Eminescu, nu a scris o singură poezie referitoare la Războiul de Independență, atunci în 1877- 1878, ceva asemănător lui V. Alecsandri...

Pentru că a înțeles că în 1877, am făcut o mare greșală: am intrat în război de partea rușilor, când armata acestora era învinsă peste Dunăre, am avut cheltuieli și pierderi de război enorme, contribuția esențială la această victorie au dat-o țărani români, talpa de jos a țării, cu un număr imens de morți... Nu au dat-o nici rușii, nici politicienii români, sau clasa de sus, superpusă, profund coruptă, lipsită de valoare, (ca și astăzi) și imorală, cum o numea Eminescu.

Pentru ce s-au jertfit, atunci, acești tineri români, în Războiul pentru Independență?... Ca Basarabia să rămână, în continuare, la ruși, iar pe aceștia să nu-i mai putem scoate din țară?... Acesta a fost câștigul tinerilor care și-au dat viața pentru Independența țării?... Da, după acest Război ne-am reluat, ne-am adus la pamântul mamă al Țării, Dobrogea, care și așa, prin prăbușirea Imperiului Otoman, în deceniile următoare, ar fi revenit acasă.

Dar ce ar fi trebuit să facem?...

Ar fi trebuit să ne fi aliat cu turcii împotriva rușilor ca să ne fi câștigat Basarabia, cu condiția ca, după război, turcii să ne redea Independența și Dobrogea. Acesta ar fi fost un exemplu de geniu politic! Sau, după ce Carol I a primit celebra telegramă, de la Ducele Nicolae – prin care acesta îi cerea ajutor, căci altfel armata rusească ar fi fost zdrobită –, să nu ne fi grăbit, neinspirat, să le sărim în ajutor rușilor, ci, să le fi pus condiția: Ne dați înapoi Basarabia – nu sărim în ajutorul vostru și vă salvăm!; Nu ne dați Basarabia – nu sărim în ajutorul vostru, ba, chiar ne aliem cu turcii!... După Congresul de la Berlin din 1878, când Basarabia a fost oferită pe tavă Rusiei, revolta lui Eminescu, acest genial patriot, atinge paroxismul. Agenții Ohranei țariste își intensifică urmărirea lui, după cum arată arhivele de la Sankt-Petersburg.

Germania dorea să atragă Regatul Român, prin intermediul Vienei. Rusia avea interese opuse în regiune. În 1883, Alexandru de Battenberg, principele Bulgariei, este înlăturat, iar Stambulov a propus încoronarea lui Carol I pe tronul de la Sofia. Viena dorea același lucru, pentru îndepărtarea Bucureștiului de Transilvania. Rusia proiecta un nou regat, alcătuit din Bulgaria, Rumelia, Macedonia și Dobrogea.

Cancelarul Otto von Bismarck l-a primit în audiență pe ambasadorul nostru Petre Carp și i-a spus că Regatul Român trebuie să privească spre Orient și să lase Transilvania în

pace. Carp a făcut o excelentă prezentare în fața cancelarului Bismarck, pe care îl informează cu privire la răpirea Basarabiei, a județelor Cahul, Ismail și Bolgrad, despre ortodoxie și despre strategiile de deznaționalizare a românilor, aplicate de ruși, cu mult mai periculoase decât politica de maghiarizare. Eminescu a intuit perfect marile jocuri geopolitice ale vremii.

El duce campanii de presă dedicate chestiunii Basarabiei, critică aspru Parlamentul pentru înstrăinarea Basarabiei, este intransigent, atât față de politica de opresiune țaristă (« o adâncă barbarie ») cât și față de cea a Imperiului Austro-Ungar. În 1882, Eminescu participă la fondarea unei organizații cu caracter conspirativ, înscrisă de față ca „Societatea Carpații”. Considerată subversivă de serviciile secrete vieneze, organizația, din care făcea parte Eminescu, este atent supravegheată.

„Societatea Carpații” era un adevărat partid secret de rezervă, cu zeci de mii de membri, care milita, pe față, pentru ruperea Ardealului de la Imperiul Austro-Ungar și realipirea la Țară. Eminescu, redactorul principal al ziarului „Timpul”, a făcut propunerea de a se încredința studenților transilvăneni de naționalitate română sarcina, pe timpul vacanței lor în patrie, să contribuie la formarea opiniei publice, în favoarea unei „Dacii Mari”. Domnul Sacanurea, redactorul adjunct de la „Româna liberă”, a dat citire mai multor scrisori din Transilvania adresate lui, potrivit cărora românii de acolo îi așteaptă cu brațele deschise pe frații lor”.

În Basarabia, el vede naționalitatea noastră oprimată în mod sistematic; În Ardeal și Țara ungiurească, asemenea. Amândouă puterile – deși singure de vină la răspândirea ideii dacoromâne, căci marea Ecaterina și Iosif II sunt părinții acestei idei – persecutau niște biete plaiuri de plugari, despre cari presupun că s-ar putea răspândi prin ele ideea unei Dacii Mari.

(Arhivele St. Buc., Colecția xerografii Austria, pach. CCXXVI/1, f.189-192, Haus - Hof - und Staatsarchiv Wien, Informationsburo, I.B.- Akten, K.159)

O notă informativă a baronului von Mayr, ambasadorul Austro-Ungariei la București, denunța articolul lui Eminescu din „Timpul”, privitor la expansiunea catolicismului în România. În 1883, Eminescu realizează un tablou al maghiarizării numelor românești în Transilvania și îl ridiculizează pe regele Carol I, pentru lipsa sa de autoritate. Să nu uităm că sărbătorile naționaliste de la Iași, de la începutul lui iunie 1883, când s-a dezvelit statuia lui Ștefan cel Mare și când Eminescu, perfect sănătos, a citit la Junimea poemul său „Doină”, au iritat puterile centrale. Alături de Eminescu s-a aflat și Petre Grădișteanu, care a avut un discurs la fel de înflăcărat și patriotic.

Dacă anul 1883, pentru politicienii și casa regală română, era un an al noilor proiecte de alianțe europene, nu era și pentru Eminescu. El prezintă politica de maghiarizare a numelor românești din Transilvania și îl critică vehement pe Carol I pentru lipsa de implicare. Tot ce scria era, însă, urmărit atent la Palatul Regal.

Ziua de 28 iunie 1883 este o zi foarte importantă pentru istoria și politica României, nu doar datorită arestării lui Eminescu. Exact în această zi, Austro-Ungaria a rupt relațiile diplomatice cu statul român, timp de 48 de ore, iar von Bismarck i-a trimis o telegramă lui Carol I, prin care Germania amenința cu războiul, în timp ce Rusia cerea, de asemenea, satisfacții.

Regele și regina Elisabeta, primul-ministru Ion C. Brătianu, Petre Carp și Titu Maiorescu pleacă în Germania să potolească spiritele.

D. A. Sturza, ministrul afacerilor externe, ministrul C. Statescu și Petre Grădișteanu se duc la Viena. Aici,

Grădișteanu își cere scuze personal, pentru că a organizat la Iași dezvelirea statuii lui Ștefan cel Mare, unde s-a citit "Doina" lui Eminescu. Tot ce se făcea aici, se știa în cele trei capitale de imperii. Așa că, trebuiau "potoliți" naționaliștii. Începe arestarea ziaristilor, iar lui Eminescu i s-a pregătit casa de nebuni. Ziarul "L'Independence Roumaine" este închis, iar redactorul șef, Emil Galli, este expulzat din țară. Societatea "Carpații" a fost desființată. Grigore Ventura, alias Rică Venturiano, Simtion, Chibici, Ocășeanu și Siderescu - toți îl vor trăda pe Eminescu, în dezastrul lui, îi vor pune și cămașa de forță... ca prieteni.

Revoluția sociologică din învățământul superior, care a avut loc după 1990, a adus azi la putere în România „studioși” care fac alergie la auzul cuvântului nație - naționalism și sunt gata să pună mâna pe constituție și s-o aplice așa cum vor ei, când aud cuvintele : Dacia, tradiție, patriotism; Așa că, Eminescu nu mai poate exista în această Țară „a dâșnilor”. Din punct de vedere politic, azi, pentru „adevărații intelectuali români”, Eminescu pare a fi irecuperabil.

Pentru ei, Eminescu nu ne mai poate apărea decât ca, exasperant de învechit. Or, se știe, supremul argument împotriva cuiva, azi, este sentința „ești învechit”. Iar cultura română din ultimii ani, în lupta pentru integrare euro-atlantică, nu se dorește decât să se scape de tot ce este „învechit”. Pentru nevoia de chip nou a tinerilor care, în cultura română de azi, doresc să-și facă un nume bine văzut în afară, Eminescu joacă rolul "cadavrului din debara". (H.-R. Patapievici, Inactualitatea lui Eminescu, în Anul Caragiale, în Flacara, nr. 1-2, 2002, p. 86).

Și totuși, pentru noi, cei ce nu vrem să facem parte din categoria favorizată a „intelectualilor români” de azi, crezul

și, implicit, îndemnul lui Eminescu rămâne, peste timp, ca un memento sculptat în cuvinte nemuritoare, a căror semnificație este la fel de actuală acum, așa cum a fost în secolul trecut: « În România totul trebuie dacizat ».

Filozoful și eminescologul Constantin Barbu - cel care și-a dedicat întreaga viață salvării operei eminesciene -, scoate la lumină noi documente și mărturii monumentale: Jurământul necunoscut al lui Eminescu, din 1 octombrie 1884 și Codex Aureus Dacoromanorum, carte ce se înfățișează în 20 de volume, având aproape 10.000 de pagini, cu documente ce privesc istoriile populațiilor de pe teritoriul marii Dacii și României actuale, de la anul 500 î.e.n până astăzi.

Arhivele prezintă documente noi, care schimbă, din temelii, biografia lui Eminescu. În ceea ce privește Codex Aureus Dacoromanorum, acesta este comparabil, în istoriografia României, cu Documentele Hurmuzaki, la care s-a lucrat aproape 100 de ani, de la Eminescu până la Iorga și dincolo de Iorga. « Este o carte de rememorare și refundamentare a destinului țării », spune filozoful Constantin Barbu.

În Codex sunt adunate documente, mărturii, acte, hărți, manuscrise, comentarii și interpretări celebre privind teritoriul și populațiile României, documente care ar putea susține ideea că „România” este centrul vechii Europe (Marija Gimbutas) sau miezul străvechiului Imperiu Arian (după Ștefan din Bizanț). « Codex Aureus Dacoromanorum prezintă mărturii istorice, scripturale, culese din arhivele românești și străine, din Sankt Petersburg, Vatican, Roma, Constantinopol, Paris, Viena, Veneția, multe dintre ele inedite », mai adaugă Barbu.

22 iunie 1941 -

Ziua începerii Războiului Dezrobitor

Prof.Univ.Dr.Gheorghe Buzatu*): Antonescu altfel

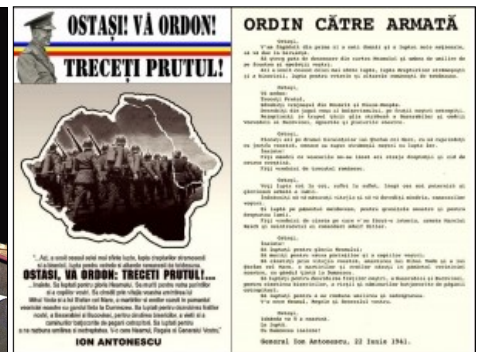
„Să ne toarcem din durere puterea, din exemplul strămoșilor unirea și din credința în Dumnezeu și Justiție drumul viitorului” (Ion Antonescu 10 mai 1941) [1]

Dimensiunile faptelor și fenomenelor survenite în România în prima jumătate a veacului al XX-lea nu pot fi surprinse dacă, dintre actorii scenei istorice, îl ignorăm pe Ion Antonescu. Mareașalul - strălucit militar și om de stat, exemplu de curaj și abnegație, militant neobosit, împotriva tuturor și peste toate, al cauzei Unirii depline a Românilor, pentru Drepturile și Dreptatea lor - a probat, în fața Românilor, devotați de la nașterea lor ca popor, profundele-i convingeri creștin-ortodoxe, și care, desigur, veneau de departe, în prima ordine chiar de la ai săi, pentru a coborî în moși-strămoși... Iar, prin aceasta, Antonescu întruchipa o verigă în lanțul generațiilor care, dacă se pierd în trecutul îndepărtat și necunoscut, nu și-a aflat evident încheierea prin nu mai știu ce decizie barbară, a unui așa-zis tribunal al poporului, privind condamnarea sa la moarte pentru crime de război inventate de Mai Marii Lumii, învingători în 1945.

Pentru a elimina orice confuzie, pe de altă parte, nu cred de fel că Antonescu, ca lider politic și militar, în 1941-1944, al Războiului din Est al Românilor, ar trebui cumva inclus în rândul inocenților, dar este inacceptabil să-i ignorăm recunoașterile, precum îndeosebi în Ultimul cuvânt rostit în fața numitului „tribunal” în sensul că: „ ... Las Țării tot ce a fost mai bun în

Mareșalul Ion Antonescu;

Ostași! Vă ordon! Treceți Prutul!

guvernarea mea. Tot ce a fost rău iau asupra mea, în afară de crimă!". Să fi avut în seamă în acel moment, ex-mareșalul, Katyn, Dresda, Hiroșima și Nagasaki ori pe Adolf Hitler, cu care a fost aliat? Mai mult decât sigur, nu. Deși, pe de altă parte, lui Antonescu i s-a atribuit în ultimele decenii, cu o dărnice suspectă, un holocaust, pentru care unii istorici se află și acum în apriși dispute, ineficace câtă vreme se ignoră faptele și documentele.

Deși, documentele semnate de Antonescu îi reflectă semnificativ voința și opiniile, convingerile și acțiunile. Și, desigur, nu pro forma, mai cu seamă că acest actor al scenei istorice se adresa unui popor în majoritate creștin-ortodox. De altfel, începând cu urarea rostită la 6 septembrie 1940, în replică la Jurământul depus de tânărul rege Mihai I, el a apelat sau și-a dorit: „Dumnezeu să ajute Nației, Majestății Voastre și Mie"! Tot atunci, Proclamația către Țară se încheia: „Cu credința în

Dumnezeu, în dreptul sfânt nepieritor al Neamului ..." Pentru ca, apoi, la 7 septembrie 1940, Chemarea către Țară să rețină că „Dumnezeu ne-a ajutat să curmăm o stare care tulbura grav destinul românesc”. Iar Apelul din 15 septembrie 1940, prilejuit de formarea guvernului național-legionar, pune la temelie „noi domnii”, cu prioritate, „legea credinței”. La 1 Decembrie 1940, în Cetatea Unirii de la Alba Iulia, Conducătorul Statului aprecia că „a vrut Dumnezeu” să determine cursul ultimelor evenimente interne, pentru a relua în Cuvântul de Anul Nou 1941: „Dumnezeu este în noi, în credința noastră. Să ne schimbăm, să ne înălțăm, să ne mântuim”, convins fiind că - după prăbușirea României Mari - „granițele unui Neam se zidesc mai întâi în suflete și mor în suflete ... Unitatea și forța Neamului aduc plinătatea drepturilor ... Țara are nevoie de toate sufletele, de toate brațele, de toate puterile. Un An Nou, cu faptă nouă. Cu Dumnezeu înainte, să strigăm Trăiască România!”

22 iunie 1941 a marcat - peste orice considerații teoretice, ideologice, militare, etice ori holocaustologice -, deopotrivă cu 24 ianuarie 1859, 9 mai 1877, 15 august 1916, 1 decembrie 1918 sau 22 august 1968, una dintre Zilele astrale ale istoriei naționale.

Așa după cum este cunoscut, în 1940 URSS a săvârșit împotriva României, neprovocată în vreun fel, un act de agresiune fățișă, ocupând cu forțele militare ținuturi românești străvechi: Basarabia în întregime, Nordul Bucovinei, Ținutul Herța și mai multe ostroave din zona Gurilor Dunării. Agresiunea URSS a declanșat reacția în lanț care, în scurt timp, în vara-toamna anului 1940, a condus direct la prăbușirea României Mari. În momentele în care s-a pregătit și a început Războiul în Est, la 22 iunie 1941, URSS încă nu era aliată cu SUA și Marea Britanie, tabăra Națiunilor Unite închegându-se în urma agresiunii hitleriste și întărindu-se în perioada următoare, când România se afla deja în urmărirea agresorului sovietic. Reiese că nu se poate susține cum că, din start, de la 22 iunie 1941, România s-ar fi pus în stare de beligeranță cu Puterile Occidentale (cu Marea Britanie și SUA, în primul rând). Campania României în Est - Războiul Sfânt, cum a fost denumit din cele dintâi minute - a beneficiat, indiferent de "culoarea" aliatului (A. Hitler) ori de stadiul deplorabil al pregătirii armatei noastre, de susținerea poporului român în întregime, de acordul partidelor politice ale momentului și al monarhiei, mai puțin de suportul comuniștilor și al altor indivizi aflați în solda Moscovei ori subjugăți propagandei staliniste. Având în vedere situația concretă și țelurile campaniei (eliberarea provinciilor răsluite și zdrobirea comunismului), războiul României din 1941-1944 a purtat, de la un capăt la altul, un caracter național și popular. România n-a luptat decât pentru a-și recupera fiții și pentru a-și impune recunoașterea dreptului; ea nu s-a angajat nicicum într-un război rasial, nici într-unul în afara legilor internaționale. S-a întâmplat, așa după cum anticipase, în decembrie 1916, la Iași fiind, inegalabilul Nicolae Iorga, și anume că bătălia Românilor se desfășura, atunci, ca și, adăugăm noi, după 22 iunie 1941, pentru „DREPTUL NOSTRU ÎNTREG. ATĂT, ȘI PENTRU NIMIC MAI MULT, NU”!

La ordinul lui Ion Antonescu, Conducătorul Statului Român și Comandantul de Căpetenie al Armatei, Războiul Sfânt a început !

Așa după cum au relatat și demonstrat reputați istorici, Războiul Sfânt al României a fost unul paralel cu acela al Germaniei. Războiul din Est n-a fost victorios, este adevărat, dar faptele românilor nu au rămas fără efect, mai ales că ei au trebuit să plătească cu vârf și îndesat pentru cetezanța lor. O mai fac și azi! După desprinderea de Germania, la 23 august 1944, România a fost ocupată de URSS, de unde până atunci fusese satelit al Berlinului, a suferit amputări teritoriale în Răsărit și enorme daune de război, i s-a impus regimul comunist, exportat de Kremlin, astfel

că Țara în ansamblu - după expresia lui Adrian Păunescu - a fost dată «cu un secol înapoi». Iar Lordul Războiului din Răsărit, Mareșalul Ion Antonescu, arestat în Palatul Regal, la 23 august 1944 și apoi anchetat la Moscova (1944-1946), a fost retrimis la București, pentru a i se intenta farsa procesului din 6-17 mai 1946. Ca lider al unui război popular și național - în fond, după Campania eroică din 1916-1919, cel de al doilea război al României pentru Reîntregire -, Ion Antonescu, deopotrivă cu Mihai Antonescu, Gh. Alexianu și Constantin-Piki Z. Vasiliu, a fost executat ca și ..."criminal de război", din rațiuni străine faptelor sale și probelor aflate la dispoziția instanței improvizate.

În 1941, cu siguranță, Antonescu se dovedise, înainte de orice, omul faptelor.

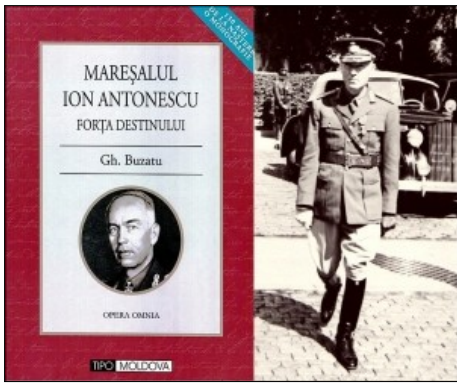
La 22 iunie 1941, el a răspuns exemplar pentru riscul imens asumat - un război împotriva U.R.S.S., pentru distrugerea pericolului comunist și eliberarea provinciilor istorice ocupate de Kremlin în 1940. Cum am precizat, Războiul României a fost unul drept de la un capăt la altul, în mod precis, de la 22 iunie 1941 și până la trădarea internă, cu ramificații internaționale, din 23 august 1944. De altfel, chiar la 1 iunie 1946, în ziua execuției, care a amintit, potrivit voinței Învingătorilor de moment, de un veritabil masacru, Mareșalul Antonescu a transmis mamei sale, în cursul ultimei lor întâlniri, la Jilava, această declarație cu valoare de testament: « **Dacă mor, este pentru Bucovina și Basarabia. De-ar fi să reîncep, aş face la fel** » . (Valea Piersicilor/Valea Plângerii, Jilava, 1 iunie 1946)

În context, se impune o precizare: Războiul din Est al României nu a avut absolut nici o legătură cu holocaustul brun, nazist, nefiindu-i nici cauză și nici efect. A suportat însă toate consecințele holocaustului roșu, sovietic, atât după 1944, dar și anticipat, în 1940-1941, în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herței, ocupate de Armata Roșie în urma notelor ultimative ale lui V. M. Molotov, din 27-28 iunie 1940.

Este mai puțin cunoscut că, în noaptea de 21/22 iunie 1941, în orele care au precedat nemijlocit atacul din zorii zilei, Ion Antonescu, în prezența generalului Eugen Ritter von Schobert și a unor ofițeri germani și români, în trenul de comandament « Patria », garat în stația Piatra Neamț, a prevestit acțiunea militară «dreaptă și sfântă» proiectată:

« **Domnule General, Domnilor, vă anunț că în această zi a sosit ceasul luptei pentru a șterge pata de dezonoare de pe fruntea Țării și de pe stindardele Armatei. Peste puțin timp, în faptul acestei zile, Armata Țării va primi ordinul să treacă Prutul spre a împlini trupul Țării, așa cum a fost lăsat de la Basarab ...** » Au urmat, în fapt, două documente de amplă rezonanță istorică, atât Ordinul către Armată dar și Proclamația către Țară, esențiale din multiple puncte de vedere, dar înainte de orice pentru declanșarea operațiunii militare și constatarea intervenției stării de casus belli între România și U.R.S.S., pentru definirea precisă a țelurilor de război - eliberarea provinciilor istorice și a Românilor subjugăți prin forță în 1940 de către Imperiul roșu stalinist și sensul cruciadei anticomuniste, angajată pentru prevenirea pericolului unei viitoare cotoștiri sovietice. Ambele documente, exprimând forța și hotărârea în acțiune, l-au dezvăluit fără dificultate pe autorul mesajului, care, dacă acceptăm, cum se cuvine, că stilul reprezintă Omul, atunci acesta a fost Antonescu, care, de altfel, după cum vom constata, a intervenit personal în text. După cum a fost și în intenția autorului, documentele erau și au rămas, o dată cu desfășurarea evenimentelor, apoi cu trecerea deceniilor, inclusiv a celor ce vor să vină, piese de referință pentru orice antologie a demnității naționale. Cum cititorul dispune mai jos de textul integral al Ordinului lui Antonescu, vom stărui asupra îndemnelor cuprins în Proclamația către Țară : « **Români ! Vă chem la luptă. La lupta sfântă, în contra prăvălitorilor civilizației și bisericii, ai dreptății și propriilor noastre drepturi. La lupta sfântă pentru Neam și pentru Rege. La lupta mare și dreaptă, alături de Marea Națiune Germană, pentru dreptatea viitorului românesc** ». Este, după cum am avertizat, rândul lui Antonescu să intervină, motivându-și personal rolul și rostul :

«...V-am cerut să-mi dăruiți nădejdea voastră, încrederea voastră, făgăduindu-vă să lupt pentru reînălțarea Patriei. Și m-ați ascultat. Dumnezeu m-a ajutat ca la un an numai de la prăbușirea

Forța destinului – Mareșalul Ion Antonescu;

Pictură votivă – Biserica „Sf. Împ. Constantin și Elena” – citori: Ion și Maria Antonescu București, 1943);

granițelor – anul umilirii, al suferinței și învățăturii românești - să pot îndrepta din nou Neamul nostru pe calea luptei și sfintelor noastre drepturi. Am purtat de-ajuns pe brațele mele zbruciumate frământatele ruine ale României Scumpe și Mari [...] A sosit vremea să-mi împlinesc jurământul. Pornim la luptă. În acest ceas de încercare, jur să vă duc la biruința sfințirii drepturilor noastre asupra bătrânei Moldove, să fac din nou în pământul Basarabilor vatra morților și leagănul copiilor noștri și din codrii Bucovinei straja nepieritoare a gloriei românești. Mulțumesc Domnului că m-a învrednicit să sparg atât de repede cătușele roșii ale anarhiei și pradei cotropitoare [...] Dumnezeu ne-a dat ani grei de încercare cruntă. Ne-a deschis drumul de furtună spre zori de înălțare. Să-l urmărim cu încredere, Români! Cu gândul țintă la drepturile Neamului ... Să pornim la luptă, Români! ... Cu Dumnezeu înainte. Urmați-mă! Războiul Sfânt a început». Mai apoi, în cursul Războiului Sfânt, în momentele de succes ori de eșec, Mareșalul a revenit constant, îndeosebi în Proclamațiile către Țară și în Ordinele către Armată din zilele de 31 decembrie-1 ianuarie ale anilor 1941-1942-1943 sau de Anul Nou 1944. El a expus stadiul ostilităților și a exprimat neabătut convingerea în succes, dar și pericolul coterpirii rușești. Toate aceste documente au fost editate și comentate de istorici (vezi amplul Jurnal de război al Mareșalului, I-IV, 2011-2012 sau Directivele de război - Mareșalul Antonescu în fața Istoriei, 2002). Pe măsura agravării situației militare pe Frontul de Est, după noiembrie 1942-februarie 1943, Mareșalul a intervenit, de exemplu, la 6 februarie 1943, cu Ordinul destinat tuturor unităților operative din zona Caucazului, precizând că în Războiul din Est se hotără „ființa Neamului nostru, iar pierderea lui înseamnă pentru noi moarte”, întrucât „rușii învingători ne-ar aduce bolșevismul în țară, ar nimici pătura conducătoare, ne-ar pune pe evrei stăpâni și ar da Neamul pradă slavizării și deportărilor în masă”. Anterior, chiar la 26 ianuarie 1943, primindu-l în vizită pe ziaristul italian Lamberti Sorrentino, Mareșalul i-a declarat: „Eu lupt întotdeauna cu Rusia, comunismul Uniunii Sovietice este un mijloc, nu sfârșitul imperialismului rus, care vrea Constantinopolul și poate să ajungă acolo numai traversând sau înghițind România [...] Eu nu fac un joc de trișor, ca vecinii mei unguri, visând prăbușirea germanilor și sosirea englezilor eliberatori [...] Noi știm că dușmanul mortal al României este Rusia lui Petru cel Mare și a Ecaterinei a II-a, cărora Stalin le-a rămas credincios și, trebuie să recunoaștem, îi continuă genial. Este rusul rus dintotdeauna ... Eu voi arunca în război, spre a-i zăgăzui pe ruși, toate forțele pe care voi izbuti să le înarmez, convins că acesta este supremul bine pentru România, zăgăzuirea rușilor...”

Temerile Mareșalului s-au adevărit, din nefericire, întocmai, pentru el și pentru toți Români, confrunțați cu tragedia din 1944, căreia îi mai suportă consecințele.

Iată de ce după atâtea decenii este cazul să admitem, în sfârșit, că Mareșalul Antonescu, cu toate cele bune ori rele, ale lui sau ale epocii sale, reprezintă, infinit mai mult decât un capitol de istorie, un avertisment, pentru noi toți, pentru astăzi și mâine, PENTRU TOTDEAUNA!

Cum a murit Antonescu

La 2 iunie 1946 ar fi împlinit 64 de ani. Mareșalul Ion Antonescu a fost executat în ziua de 1 iunie 1946 alături de alți colaboratori, de autoritățile comuniste și ocupantul

sovietic.

Execuția s-a produs la ora 18.00 în Valea Piersicilor, circa 500 de metri în interiorul închisorii Jilava. A murit cu „Trăiască România!” pe buze ca și colegii săi, Mihai Antonescu, generalul Vasiliu și profesorul Alexianu. Evenimentul din după-amiaza zilei de 1 iunie 1946 este descris eroic chiar în Cartea Albă a Securității publicată în 1997: „După prima salvă de foc, toți cei patru s-au prăbușit la pământ. Mareșalul s-a ridicat din nou în picioare, strigând grupului de execuție: Mai trageți, călăilor, căci nu sunteți în stare să mă omorâți așa de ușor! Se comandă o nouă salvă de foc, după care se prăbușesc din nou. [...] Se hotărăște ca comandantul detașamentului să-I împuște pe fiecare cu revolverul său. Acesta trage în mareșal și, apoi, în ceilalți toate cele 14 gloanțe. Medicul se apropie din nou și constată că tot mai trăiesc. Generalul Vasiliu, zâmbind, s-a lăsat legat la ochi, spunând că îi este indiferent, dar după câteva clipe și-a dat legătura la o parte. Când au început salvele de foc, adevărații ostași români care păzeau închisoarea și-au scos căștile, au făcut cruce și toți plâneau. Toți condamnații au murit ca niște eroi. În ziua de 2 iunie, mareșalul împlinea 64 de ani. După executare, cadavrele au fost arse la crematoriu, iar urnele cu cenușă au fost duse la Ministerul de Interne...” Mărturia operatorului Ovidiu Gologan, omul care a filmat moartea Mareșalului.

Ion Antonescu declarase deja înainte de acest eveniment: „Cer să fiu condamnat la moarte și refuz dinainte orice grațiere. În felul acesta voi fi sigur că voi muri pe pământul Patriei!”. Grație mărturiei colonelului Magherescu, gorjean și apropiat al lui Antonescu, aflăm filmul evenimentelor povestit de Ovidiu Gologan, operatorul care a imortalizat pe peliculă execuția din 1 iunie 1946: "Tremuram tot. Îmi tremurau genunchii, îmi tremurau mâinile... Deși era foarte cald, clănțăneam de frig. Îmi era frig și frică...Dacă mi se bloca aparatul. Mă gândeam și la aceste lucruri cuprins de o cumplită panică. Dacă ratam filmarea, s-ar fi socotit că săvârșeam un sabotaj. Am încercat să mă controlez. Clipele de așteptare se scurgeau cu greu. Deodată, a apărut grupul celor patru condamnați, cu Mareșalul în frunte. Inima parcă a încetat să mai bată. Eram numai ochi, ochii dilatați, întreaga ființă se concentrase în ei. Grupul se apropie solemn. Când Mareșalul a ajuns la câțiva pași de mine, am pus aparatul în funcție. Toate gesturile mele erau mașinale. Obiectivul aparatului interpus între mine și realitate îmi dădea impresia că visez. Am filmat mereu. Aparatul țărâia cu hârnicie. Acolo, în obiectiv, nu mai era Mareșalul, ci o ființă eterică, desprinsă din această lume. L-am prins bine în obiectiv, dar ochiul meu îl vedea doar pe El. În mersul acesta ceremonios, a juns la locul indicat. Grupul s-a aliniat cu fața la pistolari. Nu mi-am dat seama dacă erau paznici sau civili care îmbrăcaseră vestoane militare, oricum, militari nu erau. Când s-a apropiat momentul, am auzit vocea Mareșalului limpede și pătrunzătoare: *Domnilor, suntem gata! Ochiți cum trebuie! Trăiască România! Foc!*. A comandat impasibil, ca și cum n-ar fi fost vorba de persoana sa. Ceilalți trei se închinau, făceau semnul crucii. Patru rafale scurte de pistol automat, în liniștea de cimitir a acestui colț de închisoare. Mihai Antonescu, generalul Piki Vasiliu, Gh. Alexianu au căzut rețezați și trupurile lor au rămas în nemișcare. Aparatul țărâia neconținut, urmăream împietrit scena de coșmar. Se petrecea ceva incredibil. Mareșalul se ridicase într-un genunchi și, înălțându-și fruntea, a strigat: *N-ați nimerit domnilor! Ochiți mai bine, terminați odată!* Pistolarul din

Ion Gologan – operator de film, martor ocular al execuției Mareșalului.

1 iunie 1946 – Valea Piersicilor – Jilava

dreapta sa s-a desprins de rând, a înaintat câțiva pași și a tras în tâmplă, dându-i lovitura de grație. Aparatul zumzăia, sfârâia într-una, iar eu, la capătul puterilor, nu-mi dădeam seama că totul se încheiea..."

Mărturie publicată în Larry Watts, Ion Dumitru Verlag, „În serviciul Mareșalului Ion Antonescu", München, 1985, pag. 410, Ziaristii Online[2]

[1] Gh. Buzatu, „Ion Antonescu, Un ABC al anticomunismului românesc", I, ediție Gh. Buzatu, Iași, Editura Moldova, 1992, p. 154.

[2] www.ziaristionline.ro

*) **Prof. univ. dr. Gheorghe Buzatu** (1939 - 2013) s-a stins din viață, subit, la 20 mai, în plină activitate de cercetare, la Centrul de Istorie și Civilizație Europeană - Iași a Academiei Române. Redăm și câteva ecouri ale tristului eveniment:

Maria Diana Popescu, Director ART-EMIS:

S-a stins din viață cel mai respectat istoric și cercetător, de mare probitate științifică, un corifeu din galeria valorilor de patrimoniu național, un mare patriot și iubitor de Țară, savantul care a luptat toată viața de partea dreptății și a adevărului, Prof. univ. dr. Gheorghe Buzatu.

Prof. univ. dr. Corvin Lupu:

Ca istoric al României celui de al doilea război mondial, Gheorghe Buzatu este adevăratul nostru „pater familias". Aici a fost neîntrecut și nu lasă zone neacoperite de cercetare.

Prof. univ. dr. Ioan Scurtu:

Profesorul Buzatu lasă în urma sa o operă impresionantă, privind o tematică variată: istoria petrolului, istoria marilor spioni, cel de-al Doilea Război Mondial, monografiile dedicate lui Nicolae Titulescu și Mareșalului Antonescu, lui Nicolae Iorga, Nicolae Ceaușescu și I. V. Stalin etc. etc. Lucrările sale se întemeiază pe documente de arhivă din S.U.A., Federația Rusă, Marea Britanie și evident, din România, pe care le-a studiat cu osârdie de-a lungul a cinci decenii de activitate științifică.

Prof. univ. dr. Petre Țurlea:

O pierdere majoră pentru istoriografia românească... Profesorul Gheorghe Buzatu va rămâne ca un îndreptar pentru noile generații de istorici...

Larry Watts

Profesorul Buzatu aparține aceleiași generații de istorici asemenea profesorului Constantiniu - puternici în convingerile lor, calmi în apărarea pozițiilor lor, chiar și nepopulare, și mereu gata să facă față criticilor pe care gândirea independentă le atrage de multe ori. Pierderea unui alt titan dintre istoricii contemporani români într-o atât de scurtă perioadă este, cu siguranță, de jelit.

PAUL-MIRCEA IORDACHE

INTERVIU CU ALEXANDRU MUNTEANU

P.M.I.: *În în aceste zile de aprilie 2013, am ajuns și în Costiceni, o localitate binecunoscută din raionul Noua Suliță, zonă aparținătoare de fostul județ Hotin, din nordul Basarabiei tradiționale, în prezent integrată în regiunea Cernăuți, Ucraina... În sediul Primăriei din Costiceni, l-am întâlnit pe Alexandru Munteanu, primarul comunei; Domnia sa are și calitatea de Președinte al Asociației cultural-sportive „Ștefan cel Mare și Sfânt”...*

Domnule Alexandru Munteanu, când a fost constituită asociația pe care o conduceți, care sunt obiectivele ei programatice și aria de extindere a activităților desfășurate?...

A.M.: *Vă spunem: Bine ați venit, în comuna noastră!... Suntem bucuroși de asemenea oaspeți! Noi suntem deschiși față de diferite asociații românești, dornice să colaboreze cu noi, în zona transfrontalieră. În anul 2008, la 2 iulie, când am comemorat trecerea către cer a domnitorului Moldovei, Ștefan cel Mare și Sfânt, am înființat, în fapt, această asociație. Oficial, asociația are consemnată data nașterii la 27 septembrie 2008. În instanță, a apărut problema denumirii asociației, adică nu se dorea o asemenea denumire. Noi am argumentat că satul nostru ființează din timpul domniei lui Ștefan cel Mare și că, în perioada strălucitei sale domnii, au fost construite zeci de mănăstiri și biserici, perioada ștefaniană fiind înfloritoare pentru cultura noastră. Cu toată această argumentare, de-abia pe 2 februarie 2009 asociația a fost înregistrată la Departamentul de Justiție.*

P.M.I.: *Care sunt obiectivele urmărite de această Asociație?*

A.M.: *Asociația urmărește dezvoltarea sportului și culturii, în*

rândul populației românești, cât și a celorlalți concetățeni, ce locuiesc împreună cu noi. Ne bucurăm să colaborăm cu membri ai diferitelor etnii.

P.M.I.: *Care este ponderea românilor în raionul Noua Suliță?*

A.M.: *Românii au majoritatea absolută, în spectrul etniilor din zonă. După raionul Storojineț, raionul Noua Suliță are cea mai numeroasă populație din regiunea Cernăuți... Suntem o asociație tânără, dar avem și câteva rezultate, la nivel de Raion. În 2008, comuna noastră nu participase, în competiții, la nici o disciplină sportivă - între timp, am fost ales și primarul comunei și, în noile condiții, primesc ajutorul unor oameni mărinimoși din raion. Anul trecut - 2012 - am urcat pe locul 3, la nivel raional. Avem multe discipline sportive: șah, biliard, volei, baschet - masculin și feminin. În acest an introducem printre discipline și atletismul. Mai avem un specific: „familia sportivă”, adică: mama, tata și copiii participă la întrecerile sportive...*

P.M.I.: *Dar în sfera culturală?...*

A.M.: *În sfera culturală, vizăm susținerea tradițiilor populare: am în vedere ansamblul folcloric „Călușarii”, din comuna Costiceni, printre altele, laureat la concursul din 2004-2005, la Festivalul folcloric de la Botoșani. Participăm, anual, la festivalul folcloric care se desfășoară în centrul raional Noua Suliță.*

P.M.I.: *Aveți și formații corale?... Și echipe de dansuri?...*

A.M.: *Înființăm acum, în colaborare cu școala, un colectiv, pe lângă casa de cultură a comunei... Vom sprijini procurarea unor costume populare. Avem, în comună, școli de muzică, în trei sate și, de aici, vom recruta*

Convergență de opinii pe parcursul interviului

dansatori și cântăreți. În cadrul școlii ființează o orchestră, o fanfară, cu instrumentiști valoroși și cu un conducător, pe măsură.

P.M.I.: Care sunt planurile de viitor?...

A.M.: În prezent, suntem angrenați în derularea unui proiect transfrontalier, pentru susținerea dotării, cu costume și instrumente muzicale, a membrilor acestor formații.

P.M.I.: Vă voi adresa o întrebare, în calitatea dumneavoastră de primar. Am observat că localitatea Costiceni te întâmpină cu un panou indicator substituit în limba română, dar, în sediul Primăriei am remarcat inscripții redactate exclusiv în limba de stat... Mi se părea normal ca, prin aplicarea noii legi privitoare la limbile regionale, inscripțiile să fie redactate și în limba română...

A.M.: Suntem într-o fază de tranziție. În curând, vom proceda și la inscripționarea în limba română. Populația românească din Costiceni are o pondere de 99%. Noi avem, deja, inscripțiile bilingve și în stațiile de autobuz.

P.M.I.: Problemele lingvistice sunt fundamentale pentru păstrarea spiritualității românești, a identității etnice a românilor de aici și, de aceea, traducerea în viață a măsurilor stipulate de lege ar fi benefice pentru menținerea identității culturale românești a locuitorilor acestei zone...

A.M.: Încă de anul trecut, plăcuțele cu denumirea instituțiilor, de la Casa de cultură, Primărie și Școală sunt bilingve.

P.M.I.: În comunele vizitate, am remarcat obiceiul, rămas din perioada sovietică, al utilizării patronimului în formula apelativă, deci o structură lingvistică de tip rusesc... La dumneavoastră nu s-a trecut la pronunția românească a numelor proprii?...

A.M.: Se spune și așa, și așa...

P.M.I.: Dumneavoastră, cum explicați această inerție lingvistică?... În Basarabia, de mult s-a revenit la pronunția corectă a numelor proprii de familie, nemaifolosindu-se formula asta, rusească, de adresare...

A.M.: Este adevărat, noi vom elimina și aceste reminiscențe, dar considerăm că, în genere, limba română vorbită de locuitori este fără alte adaosuri sau mutilări. Oricum, după cincizeci de ani de stricăciuni aduse limbii vorbite, în perioada sovietică, trebuie și un timp pentru refacerea acestor distrugerii din sfera lingvistică.

P.M.I.: Și încă o întrebare, domnule primar: Cum vedeți relațiile transfrontaliere în viitor, între românii nord-bucovineni și România - în special, cu județul Botoșani, să zicem?...

A.M.: Există proiecte de natură economică sau din sfera culturală... Trebuie să începem cu relațiile interumane, până la proiectele mari, ce privesc dezvoltarea economică a zonei noastre. Mă bucură aceste proiecte sprijinite de Uniunea Europeană. Din păcate, în zona Ucrainei, sistemul proiectelor transfrontaliere a început mai târziu, prin 2009 - 2010.

P.M.I.: Autoritățile administrației de stat încurajează acest gen de proiecte?...

A.M.: În cadrul administrației raionale avem, în prezent, specialiști care sprijină și conștientizează că aceasta este calea de urmat, mai ales în condițiile crizei economice pe care o travesăm... La nivel regional, au influențat pozitiv rezultatele obținute de partenerii din România, specialiștii de aici făcând schimb de experiență cu cei de-acolo. Este un lucru bun. Acum avem proiecte la nivel de raion, de comună, de O.N.G. ș.a.m.d. În perspectiva anilor 2014 - 2020, considerăm că proiectele vor fi mai bine finanțate și coordonate.

P.M.I.: În acest context, cum vedeți, în plan mai larg, perspectiva intrării Ucrainei în Uniunea Europeană?...

A.M.: Cred că, mai devreme sau mai târziu, acest teritoriu va intra în spațiul comun european, dar sunt, încă, foarte multe de făcut.

P.M.I.: Ucraina trebuie să-și „facă temele” - cum se spune - așa cum s-au înfăptuit și în România... Și totuși, în condițiile restricțiilor actuale, cum vedeți perspectiva păstrării identității românești a populației nord-bucovinene?... Sunteți optimist?...

A.M.: Sunt mai degrabă realist. Din istorie am învățat că tocmai atunci când era mai greu, Dumnezeu le-a dat românilor o șansă... Suntem acum cetățeni ai Ucrainei, dar păstrarea, cu sfințenie, a identității românești - limbă, cultură, obiceiuri - rămâne obiectivul nostru major. Acest fapt ține de noi și, pentru asta, trebuie să ne luptăm. Administrația insistă cu introducerea și a claselor cu predare în limba ucraineană deși, eu nu văd necesar acest lucru, în condițiile structurii etnice a populației - peste 90% românească. Am exemple cu cei ce învață în limba română: aceștia cunosc și limba ucraineană și au și rezultate mai bune, în final. Aceste presiuni lingvistice antiromânești s-au repetat, în decursul istoriei, și după 1812, și după 1940, așa că aceasta a devenit, acum, ceva cunoscut nouă...

P.M.I.: Dar, după dispariția Uniunii Sovietice, ar fi trebuit să se resimtă o relaxare în presiunile deznaționalizante, antiromânești, dar observ că, dimpotrivă...

A.M.: Da, sunt asemenea presiuni! Apariția acestei legi, a limbilor regionale, ar trebui să constituie o bulă de aer, pentru menținerea identității lingvistice. Eu socotesc că ține de noi, de fiecare persoană în parte și de toți, împreună, ca să putem beneficia de prevederile legii.

P.M.I.: Nu înțeleg de ce, românii ar lupta mai puțin decât ungerii sau polonezii, pentru beneficiul identității lor lingvistice?... L-aș cita pe regretatul profesor Ion Posteuca, în zicerea: „Dacă, într-o zi, Ucraina va intra în Uniunea Europeană și noi, uitându-ne limba și obiceiurile, nu vom mai ști a spune «Bună ziua!»...atunci, ce se va alege de noi?...”. Parafrazându-l pe distinsul profesor, am putea spune că ar răsări soarele și noi nu l-am mai putea vedea. Iată pericolul!...

A.M.: În legătură cu aceasta, personal socot că sunt lucruri sfinte ca: limbă, neam, mamă, tradiții, obiceiuri, istoria neamului, ceea ce ne face să fim noi înșine, adică ceea ce suntem. Am trecut prin multe cumpene ale istoriei. Trebuie să oprim deznaționalizarea, folosindu-ne de prevederile actualei legi. Patrioții sunt și toți acei oameni simpli care își educă zilnic copiii în limba română, care își întăresc obiceiurile și tradițiile moștenite din străbuni...

P.M.I.: Eu constat că dumneavoastră, aici, militați pentru acest spirit românesc, al locurilor și al oamenilor acestor locuri și cred că, acest soi de oameni nu-și pot pierde identitatea strămoșească, nu moare neamul nostru, niciodată... cum sună un vers. Sunt încurajat, prin acest interviu. Vă mulțumesc! Vă așteptăm și la Botoșani...

A.M.: Cu multă plăcere!

PRIN ȘCOLI DIN BUCOVINA DE NORD

Anul 2013 este numit Anul "Spiridon Vangheli", un omagiu adus acestui scriitor basarabean octogenar. Dar, mai întâi de toate, trebuie să precizăm că, în domeniul literaturii pentru copii, Spiridon Vangheli este un reprezentant de frunte al genului, operele sale, al căror personaj principal este Guguță, fiind traduse în 40 de limbi. Chiar și un manual din îndepărtata Japonie cuprinde o lectură din acest autor, care a explorat, ca nimeni altul, lumea miraculoasă a copilăriei.

În acest context, în școli din România, Republica Moldova și regiunea Cernăuți, din Ucraina - spații lingvistice românofone - a început derularea unui proiect de parteneriat educațional, intitulat: "Lumea nemuritoare a lui Guguță", proiect coordonat de profesorul Iuliu Laurian Popovici, de la Școala Gimnazială Dăngeni, județul Botoșani.

În spațiul locuit de români, opera scriitorului basarabean este cunoscută, mai bine, în republica Moldova și regiunea Cernăuți, dar, opera sa a fost tipărită și în România, iar în ultimii ani a intrat, timid, și în manualele școlare pentru ciclul primar, din țară.

Pe parcursul unui periplu cernăuțean, dedicat urmării acestui proiect, la Școala Medie Opreșeni, din raionul Hliboca, s-a putut observa grija deosebită a elevilor și cadrelor didactice pentru desfășurarea activităților înscrise în programul proiectului. Sub atenta îndrumare a profesoarelor de limba și literatura română, Valentina Plantus și Ana Dogotari, precum și a învățătoarelor: Stela Toronciuc, Ecaterina Rusu, Domnica Găsiuc, Tatiana Petrovici și Viorica Ciorna, elevii de gimnaziu au realizat eseuri inspirate, cu o mare diversitate de idei și o transpunere artistică notabilă, iar prichindeii claselor primare s-au întrecut în a-l zugrăvi, cât mai veridic, pe Guguță, personajul care le înfrumusețează copilăria, în mod deosebit.

Lucrările acestor copii - care, în final, vor fi văzute și de scriitor - sunt o expresie a dragostei sincere pe care, cei aflați în mirajul primei vârste, o poartă operei sale.

"În tot ce scrie Spiridon Vangheli, simțim bucuria lui de a povesti și de a scoate poezie din viața de toate zilele, datorită unei imaginații bogate. Dar, pe lângă această strălucire poetică, mai simțim ceva, tot atât de adânc: o mare dragoste de oameni. O mare bunătate se desprinde din opera lui." Aceste gânduri sincere, cuprinse în eseu de eleva Elena Dogotari din Opreșeni, sunt elocvente pentru sentimentele generate de mesajul întregii opere a scriitorului.

Continuându-ne drumul, la școlile din regiune, în localitățile: Stănești și Voloca, Costiceni, Herța sau Târnauca, am observat, peste tot, aceeași dragoste pentru vraja copilăriei veșnice și frumoase, izvorâte din paginile cărților cunoscutului scriitor moldav.

Copiii, de pe oricare meridian ar fi, au același univers sufletesc și îndrăgesc doar scrierile marcate de mult talent și sinceritate, așa cum sunt și operele scriitorului născut, acum peste opt decenii, în Grinăuții Bălțului, din inima Basarabiei.

Unii dintre acești copii ne-au încredințat mesaje personale către "tatăl lui Guguță" ... Cu siguranță, acestea vor ajunge la cel care a creat o operă, ce însuflă universului copilăriei mirajul unei lumi fără frontiere, lipsite de orice neaz sau adversitate, așa cum nu se întâlnește în lumea oamenilor "mari".

Școala Medie Opreșeni: elevi și profesori, participanți la proiect, împreună cu directorul școlii, Nicolai Bodnariuc și cu Paul-Mircea Iordache

Buburuze...mai mari și mai mici, la Școala din Opreșeni

Micuții interpreți bucovineni - elevii din Voloca

Coordonatorul proiectului, prof. Iuliu Laurian Popovici, expunând cadrelor didactice din Școala Târnauca-Herța, obiectivele de îndeplinit

Primele rezultate: panoul cu lucrările realizate și autorii lor, la Școala Opreșeni

Prof. dr. GICĂ MANOLE

28 iunie 1940:

Ora Zero a nefericirii noastre istorice

De o vreme, îngrijorător de lungă, și după observații personale de durată, îi dau dreptate lui Paul Goma, nu o dată, ci de zece ori: *amnezia la români* există, se manifestă din plin, alunecând, la cei mai mulți dintre noi, într-o uitare păguboasă. Dacă cetățeanul de rând are dreptul la uitare, fie ea și vinovată, căci grijile sale nu sunt nici puține și nici mici, nu același drept îl are Statul Român. România are obligația, responsabilitatea de a acționa urgent, decisiv, în așa fel încât consecințele teritoriale ale Pactului „de brigandaj al secolului” (XX) – și fac trimitere aici la înțelegerea de la Moscova, dintre Hitler și Stalin, de la 23 august 1939, care avea să dezintegreze, decisiv și de durată, unitatea statală românească – să fie lichidate.

Nu pot exista la nesfârșit, pe harta lumii, două state românești, după cum, nici cele două state germane, pe timpul războiului rece, n-au ființat decât o viață de om. Dacă germanii vestici (RFG) au folosit la maximum contextul geopolitic și istoric favorabil (anii '89 -'90), refăcându-și unitatea național-statală, România, tot în acei ani, și tot în aceeași conjunctură politico-istorică, a eșuat în tentativa sa de a-și reface unitatea națională. Unde s-a greșit?... Cine este vinovatul?... A fost posibilă reunirea Basarabiei cu Țara, în săptămânile imediat următoare dezintegrării colosului sovietic (1991)?...

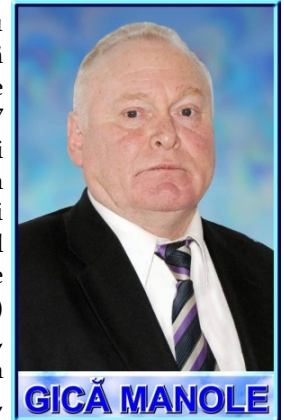
În primul rând, oricât ar părea de ciudat, în această dramă istorică, de greșit a greșit România, Statul Român. Astfel, când parlamentul sovieto-moscovit, vopsit în haine pseudo-democratice de *perestroika* și *glasnost*-ul lui Gorbaciov, sub o puternică presiune externă a denunțat Pactul Ribbentrop-Molotov, la 23 decembrie 1989, condamnându-l, *Statul Român trebuia să profite imediat și să acționeze în direcția anulării consecințelor teritoriale ale acestuia*. Or, imediat după Revoluția din decembrie '89, autoritățile de la București au proclamat, *urbi et orbi*, respectarea tuturor tratatelor și angajamentelor externe ale României. Mai mult, președintele țării, Ion Iliescu, care se consideră încă „emanat” din însuși epicentrul Revoluției (o blasfemie, desigur!), pleacă la Moscova în secret și semnează, în aprilie 1991, un tratat cu o Uniune Sovietică muribundă. Acesta este semnalul cel mai grav pe care l-a dat diplomația românească, anume că are un interes minim, dacă nu aproape inexistent, în a-și reafirma drepturile sale istorice, naționale asupra pământurilor românești anexate de Imperiul sovietic în iunie 1940/martie 1944. Așadar, aici s-a greșit: nu trebuia, cu niciun chip, semnat tratatul cu muribunda U.R.S.S., după cum, sub nicio formă, în nicio condiție, nu trebuia recunoscută „independența” Basarabiei chiar în ziua fastă, dar fatidică prin urmări, de 27 august 1991. Iar vinovatul – și sper ca posteritatea să dovedească, fără drept de apel, că am dreptate – nu este decât unul: Ion Iliescu.

Se cunoaște că, atât Mircea Snegur, primul președinte al Republicii Moldova, cât și Mircea Druc, întâiul premier al Moldovei post-sovietice, au declarat, în repetate rânduri și în împrejurări diverse, că: începând din

ziua de 27 august 1991, aceștia au contactat Bucureștii, anunțând că sunt decizi să repună în vigoare hotărârea Sfatului Țării din 27 martie 1918 de la Chișinău. Știți care a fost răspunsul dat de Ion Iliescu celor doi oameni politici basarabeni?... Dacă nu știți, vi-l spun eu: „Dragă Mircea (care Mircea, Druc sau Snegur? – G. M.) nu-i momentul; Să mai așteptăm, nu trebuie să ne grăbim, să avem răbdare”. Așa că – și toată lumea, sunt sigur, îmi va da dreptate –,

dacă la un sfert de secol – după ce însăși Moscova s-a dezis de pactul banditesc cu Hitler, de la 1939 – Basarabia este încă „Republica Moldova”, vina aparține doar diplomației românești care, în acele momente istorice cruciale, nu a acționat cu îndrăzneală și responsabilitate în direcția interesului național major. Căci, nu mergând în vârful picioarelor la tine acasă (adică în Basarabia), ca să nu superi Rusia, și nu făcând o coregrafie diplomatică inutilă și indiferentă (vezi „politica” României lui Ion Iliescu față de Basarabia și nu numai) se va ajunge la contopirea celor două state românești, ci elaborând o strategie politică, economică, culturală, financiară complexă, pe termen lung, care să scoată pământurile românești din est de sub influența Rusiei.

Două vorbe am să mai spun. În ceea ce privește statul românesc de la est de Prut, și vorbesc aici, în primul rând, de elita politico-culturală basarabeană, acesta/aceasta și-au făcut datoria față de destinul istoric comun din plin: limba română este limbă oficială, tricolorul este la el acasă, între Prut și Nistru, instituțiile specifice unui stat european au fost create și funcționează – așa cum se cuvine într-un stat democratic –, totalitarismul sovietic a fost condamnat ferm de către cele mai înalte autorități ale statului, iar drepturile și libertățile fundamentale ale omului sunt respectate, garantate. Mai mult, ca un semn al îndepărtării Basarabiei de trecutul totalitar, și că, nu au fost uitate suferințele inimaginabile îndurate de românii basarabeni și nu numai – aici, îi am în vedere și pe rușii înșiși, pe ucraineni, găgăuzi, bulgari etc. –, suferințe care conțin datele unui genocid autentic, pe 28 iunie 2010 președintele Republicii Moldova, Mihai Ghimpu, a comis un act de bravură, proclamând ziua de 28 iunie „Ziua Ocupației Sovietice”. Așa că, la trei ani de când ziua de **28 iunie – ziua când a început marea noastră nefericire istorică** – a fost impusă conștiinței naționale românești ca o **dată nefastă pentru poporul român**, respectul meu întreg – sper că și al dumneavoastră – se îndreaptă către românul basarabean Mihai Ghimpu.

AORTĂ ELECTROENERGETICĂ TRANSPRUTEANĂ:

Suceava-Botoșani-Românești-Bălți (R. Moldova)

Interconectare electrică între Bălți (Moldova) și Suceava (România)

Pentru "Interconectare electrică între Bălți (Moldova) și Suceava (România)", încă din noiembrie 2007, Moldelectrica, operatorul sistemului de transport în proprietatea statului Moldovean și Compania Națională de Transport a Energiei Electrice „Transelectrica”, din România, au semnat un Memorandum de înțelegere privind realizarea și construcția unei linii de interconexiune de transport a energiei electrice de 400 kV, între localitățile Bălți (Moldova) și Suceava (România).

În prezent, colectivul format din specialiștii Transelectrica și ISPE lucrează la etapa de obținere a acordurilor și avizelor, în cadrul studiului de fezabilitate pentru obținerea terenului și va continua cu etapa de proiect tehnic.

Proiectul susține și este consecvent cu aderarea Moldovei la noua organizație ENTSO-E (Rețeaua Europeană a Operatorilor de Transport și de Sistem pentru Energie Electrică), care a preluat activitățile fostelor organizații UCTE (Uniunea pentru Coordonarea Transportului Energiei Electrice) și ETSO (Organizația Europeană a Operatorilor de Sistem-Transport) ale Uniunii Europene.

Se consideră că linia de interconexiune de 400 kV va intra în funcțiune în anul 2022.

Parametri tehnici: Linie simplu circuit 400 kV, în lungime de 87 km, pe porțiunea: stația Suceava - granița cu Moldova (zona localității Românești, jud. Botoșani) și în lungime de 52 km, pe porțiunea: granița cu Moldova - stația Bălți. Lucrarea implică și extinderea Stației 400/330 kV Bălți, cu două transformatoare de putere de 400/330/35 kV, 630 MVA.

Costul total al investiției se estimează la aprox. 56.700.000 Euro.

Această investiție se impune în contextul situației actuale a transferurilor inter-regionale, din aria sud-est europeană, România fiind exportatoare de energie electrică. Țările din regiune prezintă variații importante de sarcină, sezoniere și cotidiene, în prezent schimbul de energie electrică reprezentând o variabilă întâmplătoare și nesigură.

Pe de altă parte, transferurile inter-regionale au un efect crucial asupra capacității de încărcare a liniilor de interconexiune și este important să se considere nivelul corespunzător al schimburilor de energie electrică între țările din Sistemul Energetic European (SEE). Moldova se situează în rândul țărilor importatoare, cu o absorbție de 200 MW.

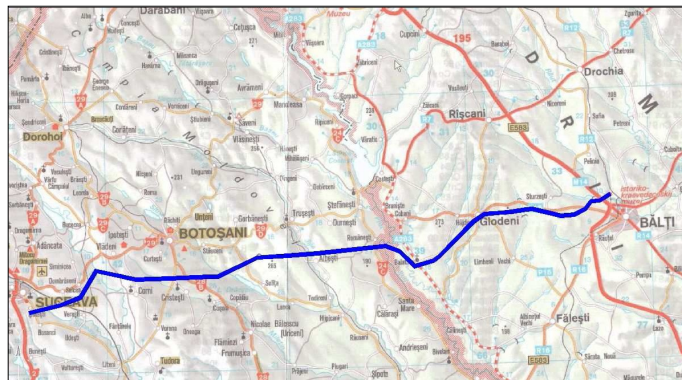
Introducerea noii linii va redistribui fluxurile de putere dintre România și Moldova, micșorând fluxul de putere activă din liniile existente de 400 kV. În acest fel, introducerea noii linii va micșora pierderile de putere activă. Per total, transferul de putere electrică, din Moldova în România, va crește cu aproximativ 80 MW.

Proiectul noii legături de 400 kV Bălți - Suceava va avea și un impact puternic asupra Îndeplinirii Cerințelor Tehnice și Funcționale, pentru ambele sisteme membre în ENTSO-E.

Implementarea legăturii planificate Bălți - Suceava va întări interconectarea Moldovei și Ucrainei cu vecinii acestora din sud-vest, în general și cu România, în particular. Această interconexiune planificată va mări siguranța rețelelor de transport ale României, Moldovei și Ucrainei și capacitatea de transfer a sistemelor lor de transport, interconectate.

Întărirea rețelei de înaltă tensiune are un efect pozitiv asupra tuturor aspectelor funcționării rețelei, aceasta însemnând: o distribuție mai bună a fluxurilor de putere; mai puține pierderi de energie; nivele mai bune de tensiune; marje mai mari ale energiei reactive pentru reglarea tensiunii; soluționarea eventualelor strângulări; creșterea siguranței pe rețelele cele mai importante de transport/distribuție, datorită creșterii puterii injectate etc. Fluxul de putere al noii linii de interconexiune este cel mai mare față de alte interconexiuni cu Ucraina și Moldova.

Extinderea rețelei europene interconectate, de transport a energiei electrice, joacă un rol decisiv în reușita abordării problemei fluxurilor de energie electrică transfrontaliere. Schimbul de energie

Traseu LEA 400 kV SUCEAVA (România) - BĂLȚI (Moldova)

electrică transfrontalier este dezirabil și necesar, pentru o bună funcționare a pieței regionale de energie electrică din SEE. În prezent, Sistemele electroenergetice din România și Moldova se dezvoltă și se exploatează independent unul de celălalt. În cazul scenariului exploatării în comun: Sistemele electroenergetice românesc și moldovean sunt luate în considerare ca un singur sistem regional, pentru planificarea producției anuale hidro-termoenergetice și pentru coordonarea exploatării acestuia, în scopul diminuării costurilor de funcționare, având, în final, obiectivul de a-și satisface necesarul propriu de energie electrică, cu ajutorul schimburilor zilnice de energie electrică.

Interconectarea se justifică economic: având o rată internă de rentabilitate de peste 24%, această interconexiune electrică garantează cel puțin un CTN (Valoarea Țintă a capacităților de transfer) de 600 MW, dintre Moldova și România; Deci, interconectarea este viabilă, eficientă economic.

Legătura de interconexiune planificată între România și Moldova va avea un puternic efect asupra a două direcții principale:

- beneficiile legate de creșterea fiabilității și siguranței sistemului și
- beneficiile legate de realizarea piețelor de energie electrică competitive - prin intermediul creșterii schimburilor economice de energie electrică transfrontaliere.

În această analiză economică trebuie avut în vedere beneficiul global al interconectării.

Un alt aspect, foarte important, în cadrul demersurilor pentru avizarea acestui proiect, a fost analiza sub aspectul impactului asupra mediului a unor noi arii protejate, evaluarea adecvată a efectelor potențiale ale planurilor sau proiectelor asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar, existente de-a lungul întregului traseu a liniei electrice aeriene (LEA) 400 kV Suceava - Bălți; În analiză, s-au avut în vedere și comentariile și observațiile publicului, înregistrate în cadrul dezbaterilor publice, desfășurate la CJ Suceava și CJ Botoșani, în mai multe etape, ultima în data de 07/11/2012, organizate de ARPM Bacău;

În final, trebuie menționat că proiectul Suceava - Bălți a devenit viabil după o altă investiție importantă a Sucursalei de Transport a Energiei Electrice Bacău: „Trecerea la tensiunea de 400 kV a Axului Gutinaș - Bacău Sud - Roman Nord - Suceava”, în cadrul căreia s-a realizat tensiunea de 400 kV în Stația Suceava.

Pe măsura transpunerii în fapt a proiectului, în anii ce vin, cu siguranță se va mai vorbi despre anvergura acestei lucrări și despre multiplele ei avantaje, aduse sistemului electro-energetic interconectat, de pe ambele maluri ale Prutului.

Ștefan Țibuliac
Director Sucursala de Transport
al Energiei Electrice Bacău

Expunere de motive privind inițiativa legislativă a cetățenilor pentru promovarea proiectului de lege cadru privind statutul cetățenilor Republicii Moldova pe teritoriul României

Aderarea României la Organizația Tratatului Atlanticului de Nord și la Uniunea Europeană au permis îmbunătățirea condițiilor de securitate și, respectiv, de dezvoltare și integrare europeană, iar apropierea de Republica Moldova este continuarea firească în procesul de dezvoltare și afirmare a națiunii române.

Proiectul de lege, dincolo de implicațiile sale politice, privește dezvoltarea comună culturală, educațională, socială și economică a cetățenilor din cele două state, precum și alte aspecte.

Republica Moldova reprezintă sub aspectul structurii etnice cel de-al doilea stat românesc, cu o suprafață de 33.843 de kmp și o populație de 3.938.679 de locuitori, dintre care 72,20% s-au declarat români și moldoveni, potrivit datelor recensământului din 2004. Sintagma de „moldoveni” prin care se mai desemnează aceștia în mod tradițional nu indică în realitate nicio conotație etnică, ci doar una regională, și este proprie tuturor locuitorilor nativi ai fostului Voievodat (Principat) al Moldovei, așadar și rezidenților din județele de est ale României.

De-a lungul timpului, teritoriul și populația Republicii Moldova au avut o evoluție convergentă cu restul spațiului etnic și cultural românesc. România și Republica Moldova sunt două state care au în comun limba, istoria și cultura; ele nu dețin o individualitate națională separată, ci constituie două fragmente ale aceleiași țări.

Până în acest moment, statul român a inclus Republica Moldova în cadrul politicilor sale privind românii din jurul granițelor. Aceste politici se adresează minorităților românești de pe teritoriul altor state și promovării drepturilor și culturii acestora între granițele statelor pe teritoriul cărora trăiesc. În Republica Moldova însă, românii nu sunt o minoritate, ci baza populației, locuitorii unui al doilea stat românesc. Prin urmare, este necesar ca România să adopte măsuri specifice direcționate către cetățenii Republicii Moldova și problematica legată de aceștia, indiferent de rasă, etnie și orice alte criterii.

Punerea în aplicare a prezentului proiect de lege presupune existența și funcționarea instituțiilor având competențele și capacitatea necesară. Înființarea și continuarea funcționării a Oficiului pentru Gestionarea Relațiilor cu Republica Moldova este o componentă a acestui demers instituțional. Situată în structura autorităților puterii executive, în subordinea directă a Primului Ministru al României, îi creează prestigiul și pârghiile instituționale necesare îndeplinirii scopului său.

Ținând cont de prevederile Legii nr. 189/1999 privind exercitarea inițiativei legislative de către cetățeni, republicată, am întocmit prezentul proiect de lege a cărui avizare o solicităm.

Inițiativă legislativă
Emitent: Parlamentul României

LEGE CADRU PRIVIND STATUTUL CETĂȚENILOR REPUBLICII MOLDOVA PE TERITORIUL ROMÂNIEI

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I PRINCIPII

Art. 1 Cetățenii Republicii Moldova.

România își asumă obligația de solidaritate față de cetățenii Republicii Moldova.

România oferă un regim special cetățenilor Republicii Moldova, precum și persoanelor juridice de naționalitatea Republicii Moldova, în limitele permise de normele europene și de tratatele internaționale la care România este parte.

Art. 2 Limite

Prin aplicarea prezentei legi nu se aduce nicio atingere independenței și suveranității Republicii Moldova.

CAPITOLUL II STATUTUL CETĂȚENILOR REPUBLICII MOLDOVA ÎN RELAȚIA CU ROMÂNIA

Art. 3 Recunoașterea cetățeniei române

Procedura prevăzută de art. 11 din Legea 21/1991, atunci când petenții au calitatea de cetățeni ai Republicii Moldova, va fi derulată cu asistența Oficiului pentru Gestionarea Relațiilor cu Republica Moldova, care va asigura consultanță gratuită și, la cerere, reprezentare în fața autorităților competente.

Autoritatea română competentă aplică aceeași procedură asistată de acordare a cetățeniei și în cazul acelor cetățeni ai Republicii Moldova care fac dovada că s-au declarat de naționalitate română în actele oficiale din Republica Moldova.

Art. 4 Accesul cetățenilor Republicii Moldova pe piața muncii din România

România instituie pentru cetățenii Republicii Moldova un permis de muncă special, valabil numai pe teritoriul României, pentru o perioadă de șase luni, cu posibilitate de reînnoire, care acordă cetățenilor Republicii Moldova același drept la muncă și aceleași drepturi conexe dreptului la muncă precum cele acordate de legislația în vigoare cetățenilor români, pe teritoriul României.

Acest permis de muncă se eliberează și se reînnoiește de către Inspectoratele Teritoriale de Muncă.

Permisul de muncă special se eliberează sau se reînnoiește condiționat numai de absența faptelor din cazierul judiciar.

De asemenea, permisul de muncă special va fi refuzat persoanelor care au dispus de un astfel de permis și care au încălcat limitele sale, lucrând într-o altă țară a Uniunii Europene.

Fapta descrisă în alin. (4) constituie infracțiunea de încălcare a limitelor conferite de permisul de muncă special și se pedepsește cu amendă penală sau închisoare de la o lună la șase luni.

Art. 5 Accesul la sistemul educațional românesc

În fiecare an școlar și universitar se va aloca un număr substanțial de burse pentru elevi și studenți originari din Republica Moldova. Acest număr de burse nu poate fi mai mic decât cel prevăzut de Hotărârea Guvernului României, nr.968/2000.

Obținerea, între timp, a cetățeniei române nu conduce la pierderea calității de bursier.

Se constituie în cadrul Ministerului Educației Naționale Biroul pentru Integrarea Studenților și Elevilor Originari din

Republica Moldova.

Biroul pentru Integrarea Studenților și Elevilor Originari din Republica Moldova va acorda servicii gratuite de consiliere multidisciplinară și de asistare pe lângă autoritățile școlare și universitare cetățenilor Republicii Moldova aflați la studii în România în vederea cazării acestora în bune condiții și a integrării lor optime în comunitatea școlară sau universitară în care activează.

Biroul pentru Integrarea Studenților și Elevilor Originari din Republica Moldova va organiza examene de admitere pentru candidații la bursele oferite de statul român.

Structura și regulamentul de funcționare a Biroului pentru Integrarea Culturală și Socială a Studenților și Elevilor Originari din Republica Moldova se stabilesc prin hotărâre de guvern.

Art. 6 Vizitarea Romaniei

Dovada mijloacelor de întreținere necesară obținerii vizei de scurtă ședere pe teritoriul României de către cetățenii Republicii Moldova are cuantumul de 30 de euro/zi, dar nu mai puțin de 150 euro ori echivalentul în valută convertibilă.

Dovada deținerii mijloacelor de întreținere se poate face și prin certificate bancare și numerar.

Art. 7 Alte facilități

Copiii, studenții de la forma de învățământ de zi până în 26 de ani, persoanele cu dizabilități și pensionarii cetățeni ai Republicii Moldova beneficiază pe căile ferate și celelalte mijloace de transport public din România de aceleași gratuități și reduceri de care beneficiază categoriile corespunzătoare de cetățeni ai României.

Cetățenii Republicii Moldova care dețin calitatea de veterani ai armatei române din cel de-Al Doilea Război Mondial, precum și veteranii din corpul de voluntari ai Republicii Moldova din timpul conflictului de pe Nistru din 1992, au dreptul să primească din partea statului român, la cerere, o indemnizație lunară egală cu cea achitată de România către veteranii de război cetățeni români.

Cererile de la alineatul de mai sus se primesc și se soluționează în cel mult 60 de zile calendaristice de către Oficiul pentru Gestionarea Relațiilor cu Republica Moldova.

Costurile facilităților acordate conform alineatului precedent vor fi suportate de la bugetul de stat.

CAPITOLUL III

OFICIUL PENTRU GESTIONAREA RELAȚIILOR CU REPUBLICA MOLDOVA

Art. 8 Înființarea Oficiului pentru Gestionarea Relațiilor cu Republica Moldova

Se înființează Oficiul pentru Gestionarea Relațiilor cu Republica Moldova, organ cu personalitate juridică, ordonator de credite, funcționând în subordinea directă a Primului Ministru.

La conducerea Oficiului pentru Gestionarea Relațiilor cu Republica Moldova se află Înalțul Reprezentant pentru Republica Moldova.

Oficiul pentru Gestionarea Relațiilor cu Republica Moldova este supus controlului parlamentar.

Structura și regulamentul de funcționare a Oficiului pentru Gestionarea Relațiilor cu Republica Moldova se stabilesc prin hotărâre de guvern.

Art. 9 Atribuțiile Oficiului pentru Gestionarea Relațiilor cu Republica Moldova

Pe lângă competențele care rezultă din dispozițiile de mai sus ale prezentei legi, Oficiul pentru Gestionarea Relațiilor cu Republica Moldova are următoarele atribuții:

Să monitorizeze evoluțiile sociale, culturale, economice și politice din Republica Moldova și să întocmească rapoarte către Guvernul și Parlamentul României.

Să controleze corecta aplicare a măsurilor dedicate problematicii Republicii Moldova și cetățenilor acestui stat care sunt incluse în legislația în vigoare.

Să acorde asistență juridică gratuită cetățenilor Republicii Moldova aflați pe teritoriul României în domeniile vizate de prezenta lege.

Să vegheze la implementarea prevederilor prezentei legi.

Orice alte atribuții îi vor mai fi acordate prin lege sau hotărâre de guvern.

Art. 10 Aspecte bugetare

Oficiul pentru Gestionarea Relațiilor cu Republica Moldova și Departamentul pentru Relațiile cu România de Pretutindeni trebuie să primească alocații bugetare corespunzătoare necesarului îndeplinirii competențelor și obligațiilor acordate în conformitate cu prezenta lege și cu celelalte acte normative cu incidență în domeniu, alocații al căror total să fie cel puțin egal cu suma transferată de statul român minorităților naționale de pe teritoriul României.

CAPITOLUL IV

COMITETUL INTERMINISTERIAL PENTRU RELAȚIILE ROMÂNIEI CU REPUBLICA MOLDOVA

Art. 11 Organizare și atribuții

În cadrul Guvernului României se constituie Comitetul Interministerial pentru Relațiile României cu Republica Moldova, la nivel de secretari de stat din cadrul fiecărui minister, care vor avea ca scop formularea politicilor și propunerea de măsuri privind adâncirea colaborării dintre România și Republica Moldova.

În Comitetul Interministerial pentru Relațiile României cu Republica Moldova, în funcție de necesități, pot fi cooptați și directorii de agenții guvernamentale.

Comitetul Interministerial pentru Relațiile României cu Republica Moldova funcționează sub președinția Înalțului Reprezentant pentru Republica Moldova sau a Primului Ministru, în măsura participării acestuia din urmă.

Art. 12 Funcționare

Convocarea, organizarea și secretariatul ședințelor Comitetului Interministerial pentru Relațiile României cu Republica Moldova se îndeplinesc de către Oficiul pentru Gestionarea Relațiilor cu Republica Moldova.

Ședințele Comitetului Interministerial pentru Relațiile României cu Republica Moldova se țin cel puțin o dată pe trimestru.

Deciziile Comitetului Interministerial pentru Relațiile României cu Republica Moldova se adoptă cu majoritatea simplă a membrilor săi și sunt obligatorii pentru toate structurile centrale și locale aflate în subordinea statului român.

În cazurile în care pentru implementarea unei decizii a Comitetului Interministerial pentru Relațiile României cu Republica Moldova este necesară emiterea unui act administrativ de către un organ din componența Executivului, termenul pentru emiterea respectivului act administrativ este de cel mult 30 de zile de la data comunicării deciziei Comitetului Interministerial pentru Relațiile României cu Republica Moldova.

Structura și procedura detaliată de funcționare a Comitetului Interministerial pentru Relațiile României cu Republica Moldova se stabilesc prin hotărâre de guvern.

CAPITOLUL V DISPOZIȚII FINALE

Art. 13 Termene

Prezenta lege intră în vigoare într-un termen de șase luni de la publicarea sa în Monitorul Oficial.

Normele metodologice și hotărârile de guvern necesare implementării legii de față vor fi publicate în Monitorul Oficial în cel mult trei luni de la publicarea prezentei legi.

Art. 14 Alte prevederi

Acolo unde prezenta lege nu dispune, se aplică Legea nr. 299/2007 privind sprijinul acordat românilor de pretutindeni.

DIN MONUMENTELE BOTOȘANILOR: BISERICA SF. GHEORGHE

Sfântul Mare Mucenic Gheorghe este patronul spiritual al orașului Botoșani, ziua de 23 aprilie fiind și ziua orașului nostru. Biserica Sfântul Gheorghe este clasată ca monument istoric, încă de la începutul secolului al XX-lea .

Această primă ctitorie botoșăneană a Elenei Rareș a fost ridicată în 1551. Pisania dă ca an al săvârșirii: 7049 (1541), dar precizarea construirii în timpul domniei lui Ștefan Rareș (1551, iunie 11 - 1552, septembrie 1) restabilește datarea corectă. Iată traducerea textului: „Elena, fiica lui despot, doamna răposatului Petru voievod, a zidit acest hram în târgul Botoșanilor, în zilele domnului Io Ștefan voievod și s-a săvârșit în anul 7059 <1551> luna lui octombre”.

Arhitectura bisericii vădește influența ctitoriei de la Popăuți a lui Ștefan cel Mare: același plan cu pronaos supralărgit, acoperit cu calotă pe pandantivi, însă fără decorul de factură gotică al nervurilor ceramice; naos cu turla descărcată pe arce piezișe; absida altarului cu pastoforii amenajate în grosimea zidului, antrenând apariția contraforturilor, care asigură descărcarea marelui arc dublou de la răsărit; abside semicirculare în interior și poligonale la exterior . Dar această asemănare implică liberă interpretare a modelului ales, fapt de care nu a ținut seamă restaurarea efectuată în 1911 de Nicolae Ghika-Budești - meșterii din veacurile XVI și XVIII imprimaseră o notă de puternică personalitate construcției, care continua tradiția epocii lui Ștefan cel Mare. Corpul bisericii era dezvoltat în înălțime, renunțându-se la accentuarea în exterior a bazei turlei, care era inclusă în acoperiș (soluție folosită în 1535 la biserica mănăstirii Coșula).

Volumul turlei prezenta tendința către cilindru, prin multiplicarea numărului de laturi al poligonului exterior (20, în loc de cele 12 de la Popăuți), turla apărând, astfel, ca o încununare a triconcului înalt, spre deosebire de caracterul de sine stătător al turlei ca bază stelată. Câmpul neted al corpului bisericii, cuprins între cornișă și registrul ocnițelor, a fost probabil decorat cu discurile smălțuite, prezentate ca o certitudine în 1906. Pe fațada de nord se ridică turnul clopotniță, alipit în 1724 - 1725, după dispariția clopotniței de veac XVI, care făcea parte din incintă. În aceeași epocă trebuie să fi fost făcută și învelitoarea turlei naosului, cu forme baroce de o deosebită eleganță. Turnul de veac XVIII fusese reparat în 1815 și 1864, la această din urmă dată executându-se și un decor romantic, cu reflexe romanice și clasiciste, la nivelele superioare ale turnului, în timp ce cornișa bisericii fusese subliniată prin arcaturi de factură gotică.

Fascinat de strălucirea proaspăt-restauratei biserici de la Popăuți, arhitectul - care avea să aplice mai târziu, în calitate de șef al serviciului tehnic al Comisiunii Monumentelor Istorice, o politică a restaurărilor caracterizată prin prudență și respect pentru aportul succesiv al veacurilor la alcătuirea unui monument istoric - a interpretat toate datele construcției care nu corespundeau modelului imaginar drept denaturări ulterioare și a procedat în consecință: zidăria triconcului a fost coborâtă cu doi metri și s-a executat o bază stelată lipsită de fundamentare științifică, care a impus și

executarea unor învelitori cu pantă redusă; fațadele au fost îmbrăcate cu un placaj din piatră și cărămidă aparentă, zidite cu ciment, cu care ocazie poligonul exterior al turlei a fost transformat în cilindru: învelitoarea barocă a turlei a fost înlocuită printr-o învelitoare în formă de piramidă, „... înaltă, spre a se accentua caracterul general al bisericilor din Moldova” . Clopotnița din secolul al XVIII-lea a fost dărâmată și înlocuită printr-o copie a clopotniței de la Popăuți, amplasată în colțul de nord al curții.

Restaurarea din 1911 are meritul de a fi păstrat bisericii Sf. Gheorghe calitatea de dominantă verticală a Târgului Vechi, accentuată chiar prin înălțarea învelitorii turlei. Valoarea istorică a acestui monument - semnul distinctiv al celui mai vechi loc de schimb din cuprinsul orașului medieval - impune menținerea nealterată a raporturilor de înălțime pe toată aria Târgului Vechi, precum și efectuarea unor cercetări arheologice sistematice, orientate către descoperirea incintei originare și a fronturilor primei piețe. În momentul de față sunt necesare lucrări complexe de restaurare și consolidare, zidurile bisericii sunt încorsetate, de aproape un deceniu, de schele, fără ca acest lucru să producă un rezultat concret. Sperăm ca demersurile făcute de toți factorii responsabili să readucă, în scurt timp, strălucirea de odinioară a acestui monument istoric și de arhitectură.

Dănuț Huțu,
Director Executiv Direcția Județeană
pentru Cultură Botoșani

*Biserica "Sf. Gheorghe" din Botoșani,
ctitorie a Elenei Rareș (1551)*

Un interviu cu OVIDIU PORTARIUC, primarul municipiului Botoșani

TRANSPARENȚA DECIZIONALĂ

Orice persoană are dreptul de a fi informată cu privire la activitățile și atribuțiile instituțiilor publice, a acelor unități a căror funcționare este finanțată din bani publici rezultați din plata taxelor și impozitelor contribuabililor. Informația publică reprezintă orice informație produsă sau administrată de către o instituție publică. Excepțiile de la dreptul de a accesa informații publice sunt reglementate prin lege și argumentate prin nevoia de a proteja alte interese legitime ale persoanei sau ale statului, cum ar fi, spre exemplu, dreptul la viața privată și securitatea națională.

Legislația specifică în domeniu este reprezentată de Legea 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public.

Reporter: Stimate domnule primar Ovidiu Portariuc, transparența decizională, după opinia noastră, include două nivele: informarea prealabilă a cetățenilor cu privire la intenția de reglementare a unor aspecte ale vieții socio-economice și consultarea cetățenilor și a comunității, în ansamblu, în procesul de elaborare a proiectelor de hotărâri, înainte de a fi discutate în Consiliul local.

Vă rugăm să ne spuneți cum sunt gestionate, la nivelul Primăriei municipiului Botoșani, aceste aspecte deosebit de importante.

Ovidiu Portariuc: Liberul acces al cetățenilor la informațiile de interes public este stabilit prin lege, așa cum ați precizat, însă este necesară și o atitudine activă a administrației publice în a transmite de o manieră eficientă, către comunitate, intenția sa de a reglementa, prin hotărâri ale consiliului local sau prin dispoziții ale primarului, diverse probleme de interes general sau chiar individual.

Spre exemplu, în ceea ce privește liberul acces la informațiile publice, Primăria municipiului Botoșani a înființat un punct de informare pentru cetățenii care sunt interesați să obțină date cu privire la activitatea instituției. De asemenea, pe site-ul Primăriei municipiului Botoșani se publică periodic, în format electronic, buletinul informativ care conține date de interes public.

Transparența decizională la nivelul Primăriei municipiului Botoșani se realizează prin publicarea, atât în presa scrisă cât și pe pagina de internet a instituției, a actelor normative supuse dezbaterii publice. Totodată, în cadrul conferințelor de presă, organizate săptămânal de către executivul instituției, sunt aduse la cunoștință publică o serie de informații ce vizează intențiile de reglementare pe anumite domenii de interes.

Consultarea cetățenilor și a comunității, în ansamblu, în procesul de elaborare a proiectelor de hotărâri, presupune mai multe forme de implicare. De exemplu, cetățenii pot transmite în scris, din proprie inițiativă, observații referitoare la un anumit proiect de hotărâre de consiliu local, organizațiile neguvernamentale pot organiza dezbateri publice în cadrul cărora să faciliteze dialogul dintre cetățeni. Sunt cetățeni ce se înscriu în audiențe pentru a face observații la un proiect de hotărâre

supus dezbaterii publice.

Elocvente sunt câteva proiecte de hotărâre cu caracter normativ, dintre acestea unele fiind aprobate în forul local:

- Proiectul de hotărâre pentru modificarea Regulamentului de organizare și funcționare a Serviciului public de ecarisaj;
- Proiectul de hotărâre privind acordarea unor facilități pentru transportul local în comun elevilor din învățământul obligatoriu și liceal acreditat/autorizat din municipiul Botoșani;
- Proiectul de hotărâre pentru completarea Hotărârii de Consiliu local privind organizarea circulației rutiere în municipiul Botoșani, activitatea de blocare, ridicare, transport, depozitare și eliberare a autovehiculelor staționate neregulamentar pe domeniul public sau privat din municipiul Botoșani și regimul parcarilor.

De aici rezultă că administrația publică a municipiului Botoșani merge pe drumul expunerii activității sale spre evaluări publice.

Personal, în calitate de primar, alături de ceilalți reprezentanți ai administrației publice ai municipiului Botoșani, suntem dispuși și în viitor să ne asumăm răspunderea în fața comunității pentru calitatea actului de guvernare.

Analizând cu atenție, vom observa că toate aspectele „bunei guvernări” implică utilizarea cu eficiență a fondurilor publice. Urmărim cheltuirea veniturilor bugetului local în acord cu interesul public. Angajarea banului public este fundamentată pe politici publice adaptate nevoilor și cerințelor în continuă schimbare ale comunității,

Urmărim să existe transparență instituțională care să permită exercitarea controlului din partea societății civile. Dacă nu există perspectiva nevoii de răspundere publică, atunci administrația nu se va simți motivată să își corecteze prestația și, implicit, să amelioreze calitatea serviciilor sale.

Dacă procesul de legiferare a hotărârilor consiliului local în aplicarea cadrului normativ existent se realizează pe baze corupte, atunci fundamentul întregii noastre activități este subminat din start. Integritatea, transparența și responsabilitatea administrației față de comunitate sunt elemente care asigură încrederea comunității în actualul consiliu local și în primărie.

A consemnat,
Gheorghe Ciobanu

ACT DE SUPERBĂ SOLIDARITATE NAȚIONALĂ ÎN CAMERA DEPUTAȚILOR

De azi, armâni, armânji, aromâni, basarabeni, bucovineni, cușovlahi, daco-români, fărșeroși, herțeni, istroromâni, latini dunăreni, macedoromâni, maramureșeni, megleniși, megleno-români, moldoveni, moldovlahi, rrămâni, rumâni, valahi, vlahi, vlahi, volohi, macedo-armânji sunt ROMÂNI!

Camera Deputaților a votat cu o majoritate zdrobitoare, azi 8 mai a.c., proiectul de lege privind sprijinul acordat românilor de pretutindeni - etnonimele de vlahi, aromâni, istroromâni, moldoveni etc. denumesc pe cea de român. Din acest moment oricine își spune moldovean, aromân, vlah, voloh, istroromân, meglenoromân, fărșerot, etc. este recunoscut ca român ce aparține de statul român.

Vot pozitiv covârșitor în Camera Deputaților din Parlamentul României - pentru recunoașterea tuturor românilor de pretutindeni.

Prin acest act de superbă solidaritate națională a deputaților se deschide calea pentru ca România se redevină într-un viitor nu prea îndepărtat o putere regională, un gest al clasei politice care o mai spală de păcatele grele pe care lea acumulat. De remarcat ca în lumea democratică puține legi au fost votate cu o majoritate covârșitoare. Au votat 239 de deputați pentru și doi împotriva. Un rol însemnat în concretizarea acestei legi a avut-o senatorul Viorel Badea, inițiatorul legii și sprijinită, de toate partidele din Parlamentul României, unul din voturile împotriva fiind al lui Costică Canacheu, un pol al intereselor antiromânești cu “vadite nuanțe de interese grecești via Rusia”.

Adoptarea acestei legi este un pas mare, unic și extraordinar în istoria modernă a României, de neegalat și poate de o mai mare anvergură decât pașii făcuți în vremea Regelui Carol I, care a sprijinit financiar comunitățile românești din provinciile istorice, cu școli, profesori, cu biserici și preoți, și care practic reprezintă un nesperat pas înainte spre redefinirea și renașterea Națiunii Române.

O pată neagră, care cu greu va fi ștearsă este atitudinea Ministerului de Externe Român (practic al României faptic al altor state) care și-a permis să dea un aviz negativ acestui proiect de lege, pentru a nu fi aprobat.

Ca efect al acestei legi, România va avea pe lângă cei douăzeci de milioane de români din țară, încă zece milioane în provinciile istorice din jurul ei, la care se mai adaugă cele cinci milioane din diaspora occidentală, un total de 35 milioane de cetățeni.

Iată enunțul articolului de lege adoptat de Camera Deputaților, care prin efectele sale în timp va intra cu

siguranță în istorie:

Articol unic: Legea nr. 299 din 13 noiembrie 2007 privind sprijinul acordat românilor de pretutindeni, se modifica după cum urmează:

Articolul 1, alineatul (1) a) se modifica și va avea urmatorul cuprins:

ART. 1. alin (1) a) drepturile persoanelor care își asumă în mod liber identitatea culturală română - persoanele de origine română cele aparținând filonului lingvistic și cultural românesc, care locuiesc în afara frontierelor României, indiferent de modul în care aceștia sunt apelați (armâni, armânji, aromâni, basarabeni, bucovineni, cușovlahi, daco-români, fărșeroși, herțeni, istroromâni, latini dunăreni, macedoromâni, , maramureșeni, megleniși, megleno-români, moldoveni, moldovlahi, rrămâni, rumâni, valahi, vlahi, vlahi, volohi, macedo-armânji, precum și toate celelalte forme lexicale înrudite semantic cu cele de mai sus), denumite în continuare români de pretutindeni;

Astfel, demnitatea de a fi român va putea fi de acum înainte la îndemâna a milioane de români care ca urmare a evoluției istorice departe de Țara Mamă și-au însușit sau au fost denumiți cu denumiri istorice românești.

Bravo Deputaților din Parlamentul României !

Bravo pentru viitorul vot și din plenul Senatului României !

Nici nu ne gândim ca poate fi altfel !

Trăiască Națiunea Română !

Redacția Romanian Breaking News Press

COMUNICAT DE PRESĂ

Uniunea „Vatra Românească” Filiala Botoșani - organizație social-culturală și de atitudine civică, non-guvernamentală, a prezentat o cerere de finanțare Consiliului Local al municipiului Botoșani și a semnat un contract de finanțare pentru implementarea proiectului cultural „Limba noastră-i o comoară”, proiectul derulându-se pe o durată de 7 luni, în scopul organizării unui simpozion dedicat sărbătoririi Zilei Limbii Române și editării revistei „Vatra Noastră Românească”.

Informăm locuitorii municipiului Botoșani că proiectul se încadrează în prevederile Procedurii privind regimul finanțărilor nerambursabile, alocate de la bugetul local, pentru activități nonprofit de interes local (HCL nr. 57/2010, Anexa 1 „Categoriile de

programe/proiecte pentru activitățile culturale”) estimând că, prin rezultatele obținute, să contribuim la creșterea accesului cetățenilor la actul de cultură și la dezvoltarea cooperării culturale internaționale.

Bugetul total al proiectului este de 7.400 lei, din care 6.000 lei finanțare de la bugetul local al municipiului Botoșani, iar 1.400 lei reprezintă contribuția beneficiarului - Filiala Botoșani a Uniunii „Vatra Românească”.

Echipa de coordonare a proiectului:

Coordonator proiect - Florin Simion Egner

Asistent coordonator proiect - Dănuț Huțu

Responsabil financiar - Mircea Comăneci

ZILELE EMINESCU

CONCURSUL NAȚIONAL DE POEZIE ȘI INTERPRETARE CRITICĂ A OPEREI EMINESCIENE "PORNII LUCEAFĂRUL..."

Ediția a XXXII-a
BOTOȘANI - IPOTEȘTI - VORONA
14-16 iunie 2013

POETUL MIHAI EMINESCU
1850 - 1889

STUDENTII UNIVERSITĂȚII ROMÂNE
BUCUREȘTI JASSI
EMISCU ȘI ADMIRATILOR

PARTENERI MEDIA:

Radio Iasi
Radio România Cultural
INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN
FILIALA MOLDOVA
TELE 11

Botosaneanul
DEȘTEPTĂTORUL ÎNTERZIS
stiri.botosani.ro

PROGRAMUL MANIFESTĂRILOR

14 iunie 2013

Ora 9 - Întâlnirea Comitetului de conducere a Filialei Iași a Uniunii Scriitorilor din România cu membrii Reprezentanței Botoșani a U.S.R.

Orele 10.30-12.30 - Memorialul Ipotești Centrul Național de Studii „Mihai Eminescu”

- Deschiderea lucrărilor Congresului Național de Poezie, ediția a V-a - Tema: *Perspective organizatorice privind promovarea poeziei românești contemporane în străinătate - „100 de poeți ai lumii la Eminescu acasă - 2015”*.

- Pauză.

- Alegerea Comitetului de organizare.

- Salonul cărții de poezie.

Ora 13 - Pauză de prânz.

Ora 15.30 - Vorona

- Întâlnirea scriitorilor din țară cu editura voronească Castelul Iuracu din Joldești;

- Stabilirea premiilor lucrărilor sosite la Concursul Național de Poezie și Interpretare Critică a Operei Eminesciene „Porni Luceafărul...”, ediția a XXXII-a

Ora 19 - Centrul Istoric Botoșani

- Salonul cărții de poezie.

15 iunie 2013

Ora 10 - Memorialul Ipotești - Centrul Național de Studii „Mihai Eminescu”

- Deschiderea Zilelor Eminescu, ediția iunie 2013.

- Decernarea Premiului pentru promovarea operei eminesciene în străinătate - traducători.

- Nichita Stănescu - omul, portrete și vieți trăite, gânduri. Conferința Nichita Stănescu susținută de prof. Elena Ciortea

- Proiecție film documentar *Nichita Stănescu*. Recital de poezie susținut de actorul Ioan Crețescu. Coordonator proiect cultural - Viorica Zaharescu, Memorialul Ipotești.

- Concluzii legate de cea de a V-a ediție a Congresului Național de Poezie. Apelul Congresului Național de Poezie.

- Prezentări de cărți și reviste din cadrul Salonului cărții de poezie.

- Decernarea premiilor celei de a XXXII-a ediții a Concursului Național de Poezie și Interpretare Critică a Operei Eminesciene „Porni Luceafărul...”.

- Recitalul poezilor laureați.

- Expoziție de insignografie a colecționarului Stelian Brânzei, Botoșani.

- Decernarea premiilor Festivalului Național de Poezie și Proză *Mihai Eminescu*, ediția a II-a, *Poesis Litera*

Organizator - Asociația Județeană a Profesorilor de Limbă și Literatură Română Botoșani, coordonatori: prof. Diana Dămean, prof. Crina Muraru, prof. Mihaela Ticalo.

- Sala de expoziții *Horla Bernea* - Vernisajul expoziției de fotografii *Nichita Stănescu - 80*. Prezentă Ștefania Coșovei -

Muzeul Literaturii Române București.

Ora 12 - Galeria de Artă „Ștefan Duciuan” Botoșani

- Expoziția personală (pictură) „Concepte”, autor Viorica Botezatu (membru U.A.R. Filiala Iași)

Ora 13.30 - Pauză de prânz.

Orele 18-20.30 - Centrul Istoric Botoșani

- Salonul cărții de poezie. Prezentări de cărți și reviste, autografe.

- Recitalul poezilor invitați.

- Decernarea Premiilor Congresului Național de Poezie și ale revistei „Hyperion”.

16 iunie 2013

Ora 11 - Deplasare la Suceava

Ora 12.30 - Pauză de prânz.

Ora 16 - Muzeul satului românesc Suceava

- Alte discuții legate de tema Congresului Național de Poezie, ediția a V-a;

- Recitalul poezilor invitați. Decernarea premiului Congresului Național de Poezie, ediția a V-a unui tânăr poet.

Ora 18.30 - Închiderea lucrărilor Congresului Național de Poezie. Cazare Suceava.

Au fost invitați: Dinu Flămând, Varujuna Vosganian, Matei Vișniec, Doina Ruști, George Vulturescu, Radu Văcărescu, Ion Muresan, Gavril Țârnuț, Ioan Es. Pop, Ioan Groșan, Ioan Pinteș, Anca Mizumșchi, Rita Chirian, Radu Vancu, Călin Vlasie, Paul Aretzu, Dumitru Augustin-Doman, Nicolae Coandă, Nicolae Oprea, Mircea Bărsilă, Cornel Mihai Ungureanu, Marius Dobrin, Constantin Abilidă, Mădălina Cârneli, Liviu Ioan Stoiciu, Doina Stoiciu, Simona Grazia-Dima, Nicolae Izone, Vasile Spiridon, Dragoș Cojocaru, Șterian Vicol, Adrian Alui Gheorghe, Radu Florescu, Nicolae Sava, Cassian Maria Spiridon, Marius Chelaru, Lucian Vasiliu, Daniel Corbu, Liviu Apetroaie, Dan Bogdan Hanu, Paul Gorban, Sabina Fănaru, Viorica Petrovici, Ionica Moldovan, Emilian Galacu Păun, Matei Hutoplia, George Sereduc, Marin Malacu Hondrări, Teodora Coman, Florin Partene, Dan Coman, Radu Ianovi, Bogdan Federeac, Gellu Dorian, Lucian Alecsa, Nicolae Corlat, Dumitru Țigăniuc, Lucia Olaru Nenati, Maria Baciu, Dumitru Ignat, Dumitru Neceșanu, Vlad Scutelnicu, Vasile Ilimie, Petru Părvescu, Cristina Șoptelea, Ciprian Manolache, Gabriel Alexe, Victor Teișanu, Șterlian Moroșanu, Emanuel Marcu, Ioana Miron, Cezar Ciobăcă, Marius Irimia, Constantin Bojescu.

ORGANIZATORI:

CONSILIUL JUDEȚEAN BOTOȘANI
CENTRUL JUDEȚEAN PENTRU CONSERVAREA ȘI PROMOVAREA CULTURII TRADIȚIONALE BOTOȘANI
MEMORIALUL IPOTEȘTI - CENTRUL NAȚIONAL DE STUDII „MIHAI EMINESCU” BOTOȘANI
BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ „MIHAI EMINESCU” BOTOȘANI
FUNDAȚIA CULTURALĂ „HYPERION-C.B.” BOTOȘANI
în colaborare cu
SOCIETATEA SCRITORILOR BUCOVINENI
SOCIETATEA CULTURALĂ „RALUCA IURACU” VORONA
cu sprijinul
Primăriei Municipiului Botoșani și al Consiliului Județean Botoșani

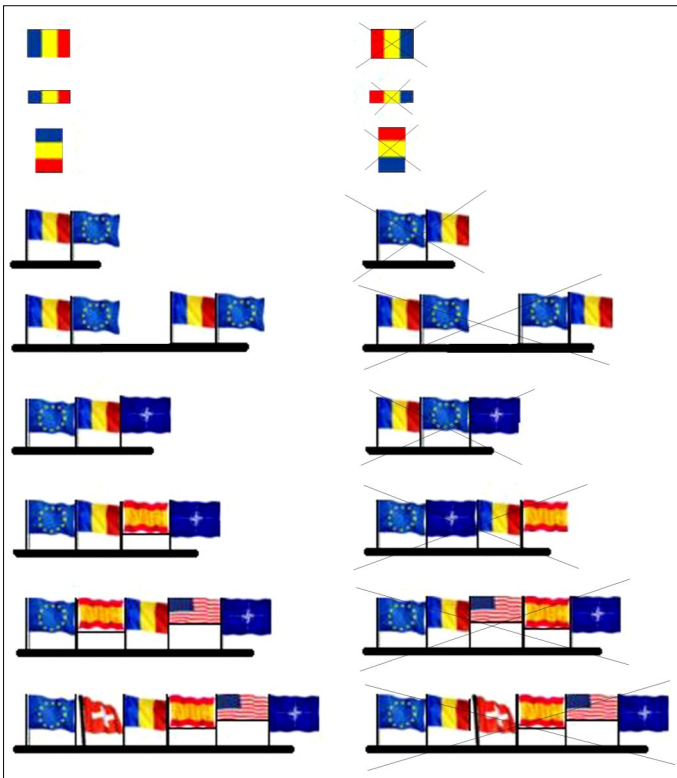
**26 IUNIE – ZIUA DRAPELULUI NAȚIONAL
AL ROMÂNIEI**

ARBORAREA TRICOLORULUI

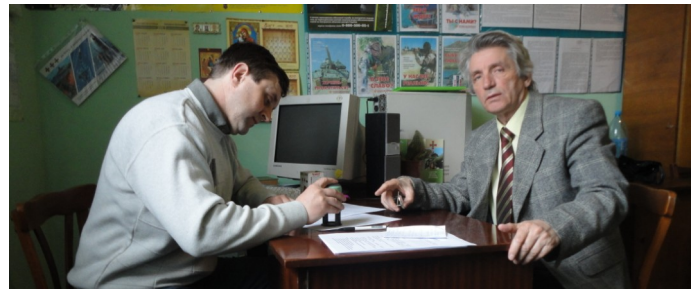
(art.8 din Legea nr. 75/1994 și art.9 din H.G.nr.1157/2001)

**Arborare corectă
(vedere din față)**

**Arborare greșită
(vedere din față)**

Pe străzile Chișinăului, delegația botoșăneană la Marea Adunare Națională a basarabenilor, 31 august 1990. Ionel Bejenaru susține stânga pancartei ce poartă inscripția: „Județul Botoșani – Uniunea Vatra Românească”;

Parafarea Convenției de colaborare între două asociații românești.

Copii la Fântâna Albă – memoria martirilor, prin ei o să trăiască

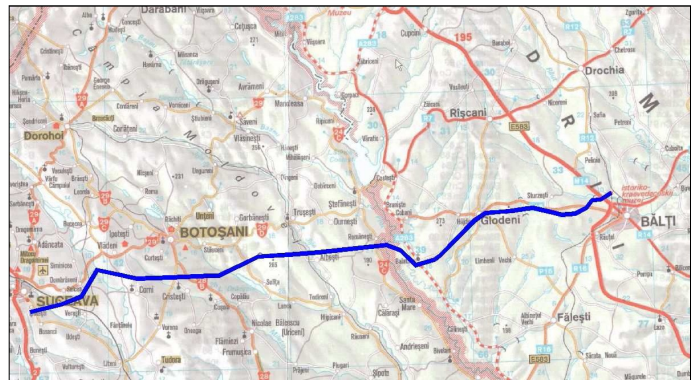

Aducem Basarabia acasă

Semnează legal!

Basarabia e pământ românesc, toți cunoaștem acest adevăr. Însă modalitatea reverenței ei acasă reprezintă la nivel local o problemă. Dorim să aducem Basarabia acasă în România. Sunt necesare 100.000 de semnături pentru susținerea unei legi care face din Republica Moldova o prioritate a statului român, 100.000 de semnături pentru 5 milioane de români. Adău acasă!

www.basarabia.acasa.ro

Traseu LEA 400 kV SUCEAVA (România) – BĂLȚI (Moldova)

Această publicație este realizată în cadrul proiectului „Limba noastră-i o comoară”, derulat de către Filiala Botoșani a Uniunii „Vatra Românească” cu sprijinul financiar al Municipiului Botoșani și al Consiliului Local Botoșani.

Editor: Filiala Botoșani a Uniunii „Vatra Românească”

Data publicării: iunie 2013

Conținutul acestei publicații nu reflectă neapărat poziția Municipiului Botoșani și nu implică nici o responsabilitate din partea acestuia.

COLEGIUL DE REDACȚIE:

Redactor-șef: **Ionel Bejenaru**

Redactori: Paul-Mircea Iordache,
Florea Macovei, Mircea Comănesci,
Elena Chirilă, George Arhip.

Tipărit în România de

Botoșani, str. 1 Decembrie, nr. 25
www.agata.ro editura@agata.ro